6. september 2019

Fjárlagafrumvarp fyrir árið 2020

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

6. september 2019

Staða og horfur í efnahagsmálum

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Hagsæld hefur aukist hratt

Mun meiri hagvöxtur á mann en í viðskiptalöndum undanfarin ár

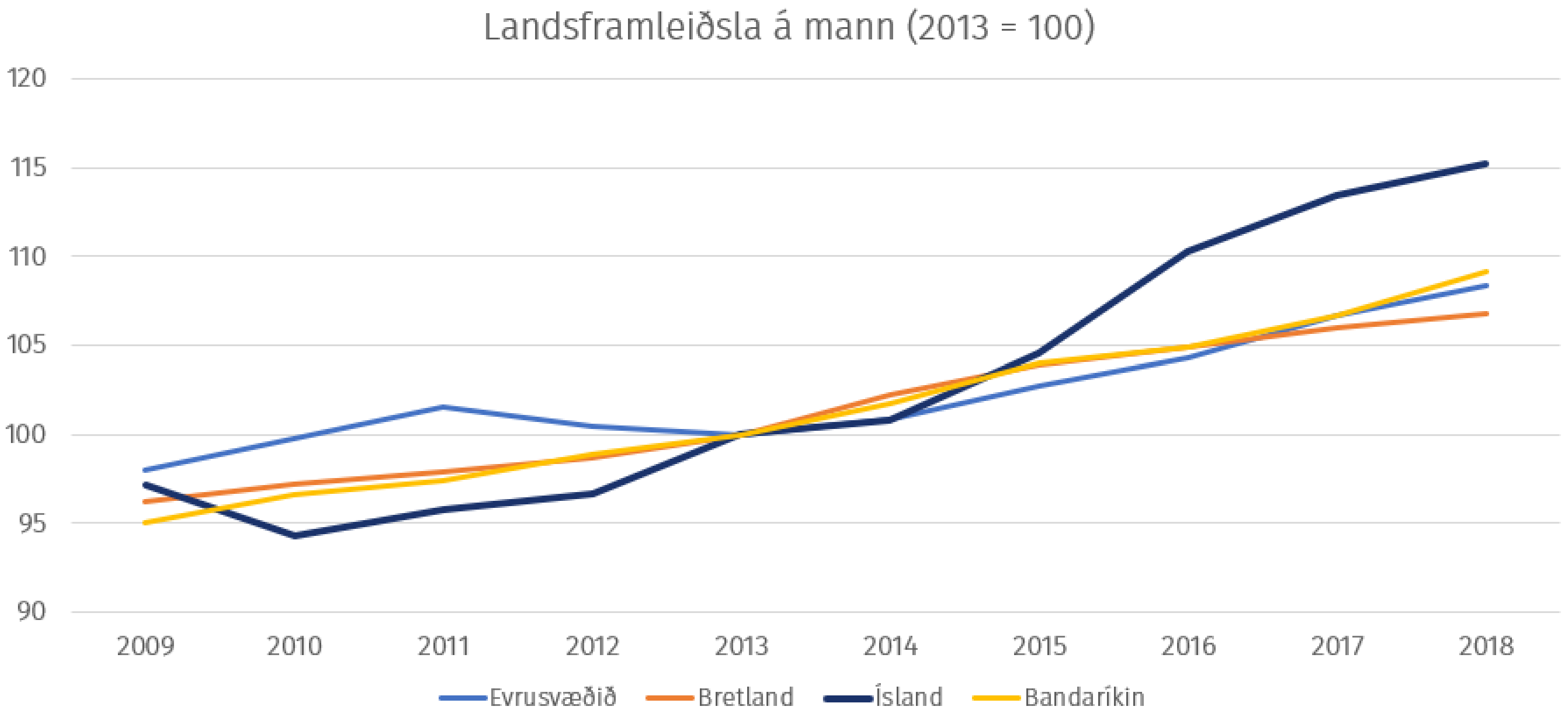

Heimild: Eurostat, Seðlabanki Bandaríkjanna

Útlit fyrir neikvæðan hagvöxt í ár

Gert er ráð fyrir að samdrátturinn verði lítill og skammvinnur

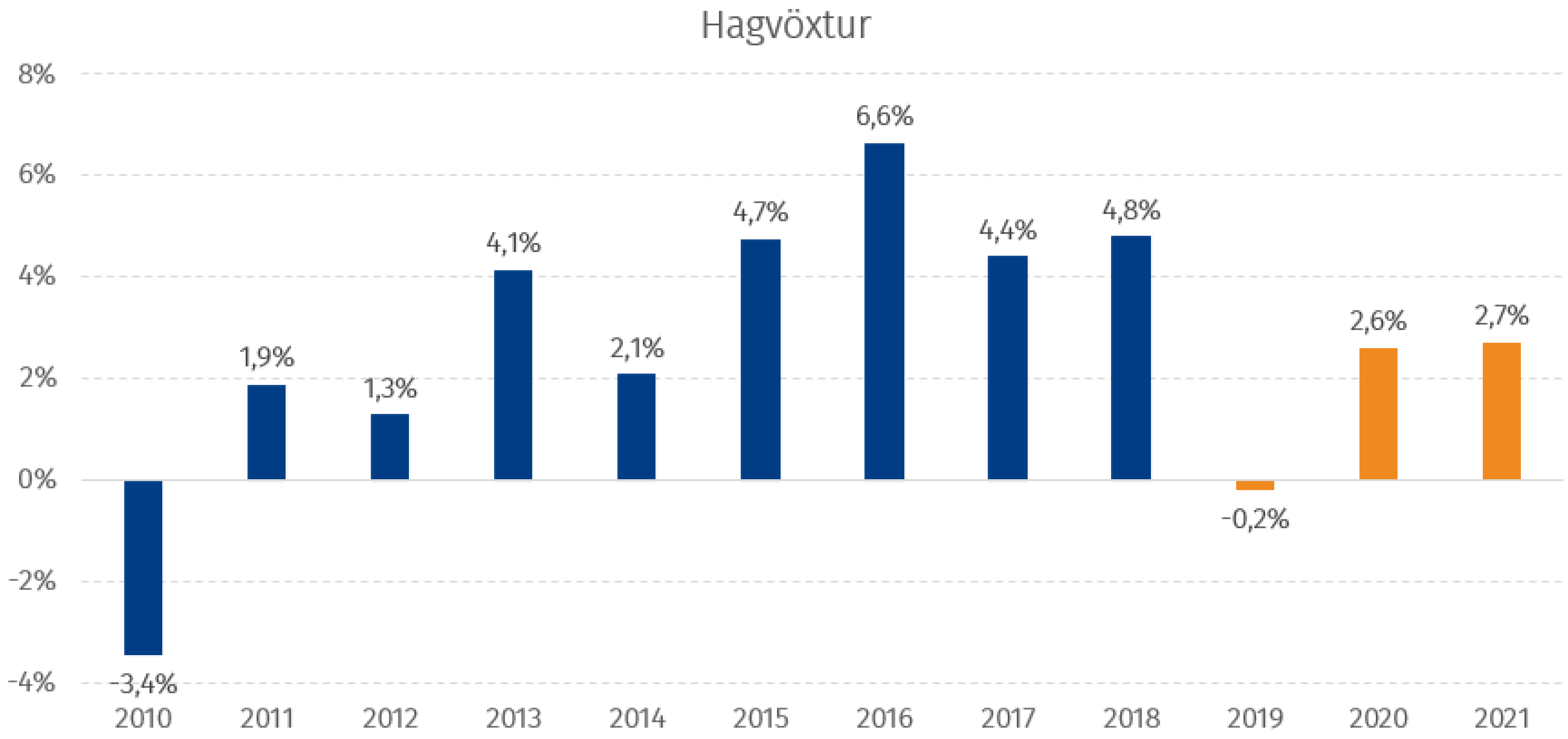

Heimild: Hagstofa Íslands

Hærri ráðstöfunartekjur allra aldurshópa

Ráðstöfunartekjur á mánuði 2013 og 2018 á verðlagi ársins 2018

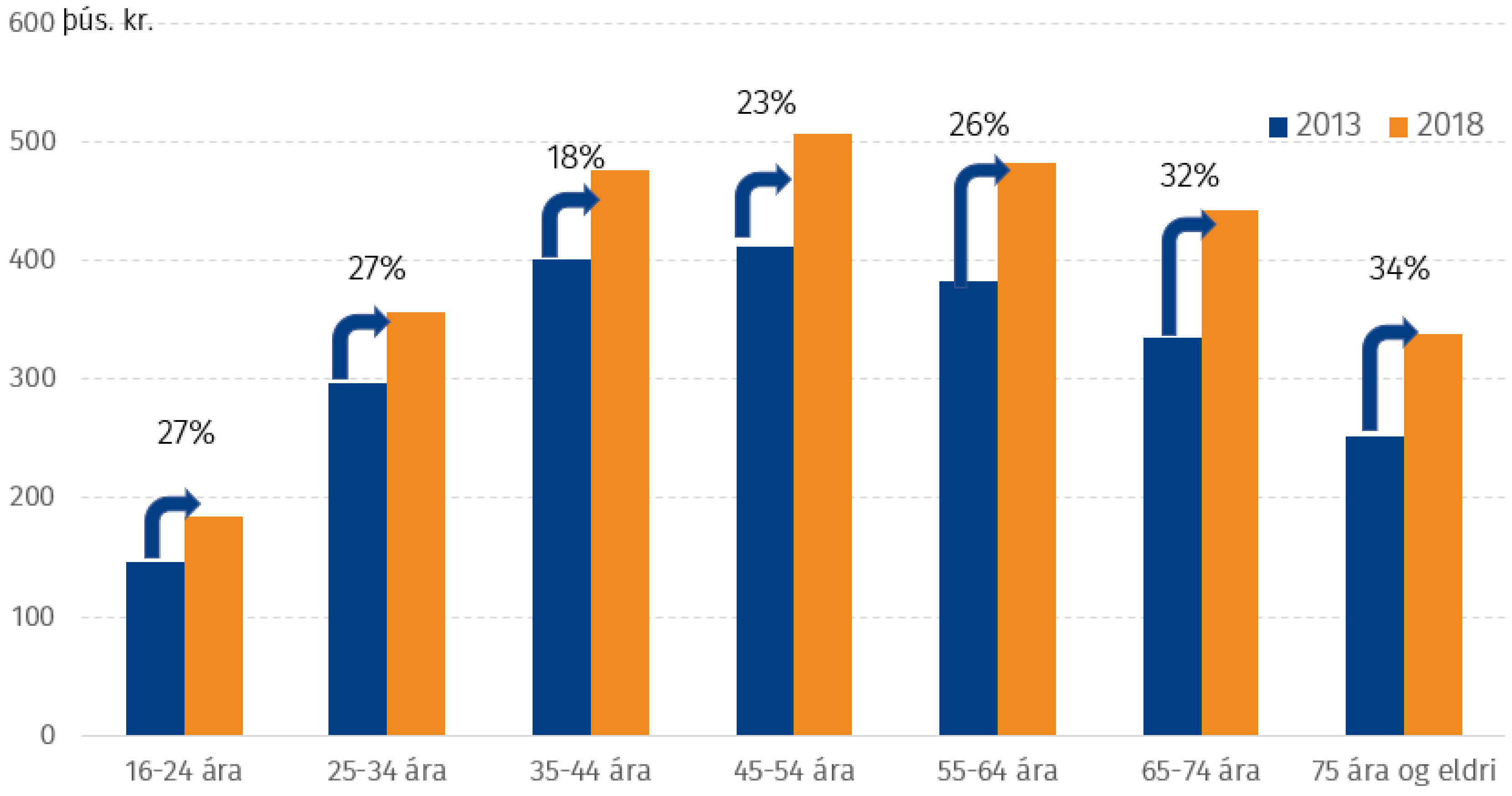

Heimild: Hagstofa Íslands

Laun hafa hækkað ört

Samspil launahækkana og lágrar verðbólgu skilar meiri kaupmætti

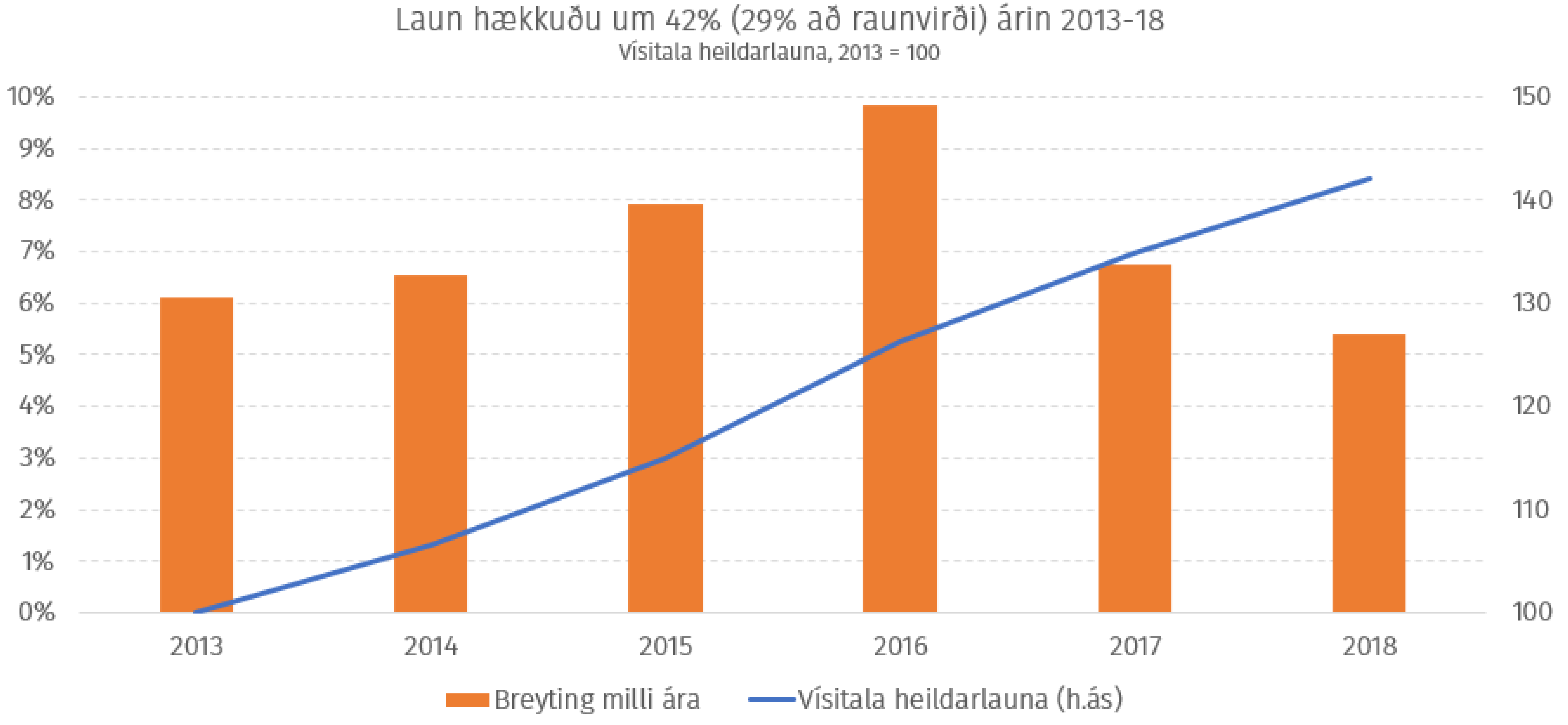

Heimild: Hagstofa Íslands

Mikill þjóðhagslegur sparnaður

Mikill sparnaður undanfarin ár eykur þrótt efnahagslífsins

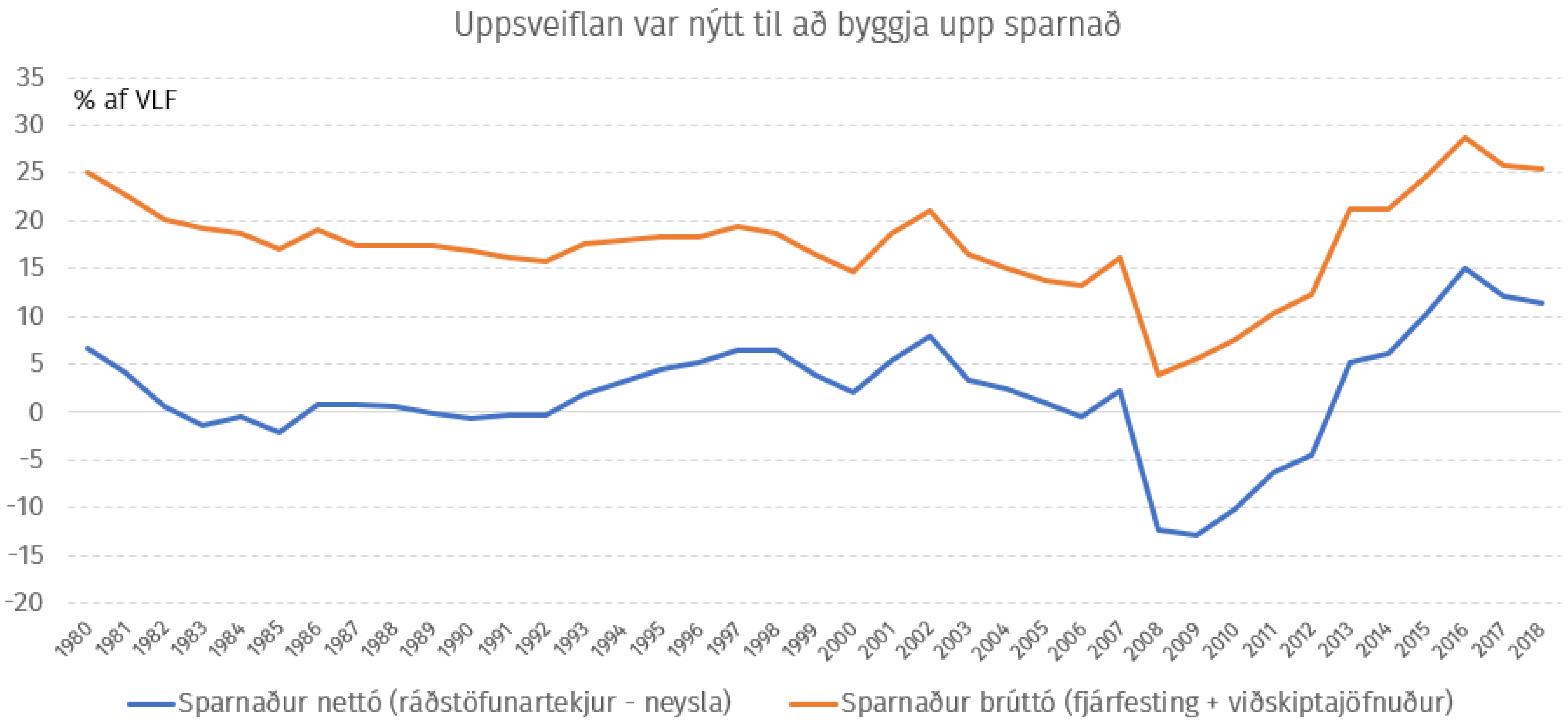

Heimild: Hagstofa Íslands

Ferðaþjónusta heldur velli
Þróttur greinarinnar meiri en fækkun ferðamanna gefur til kynna

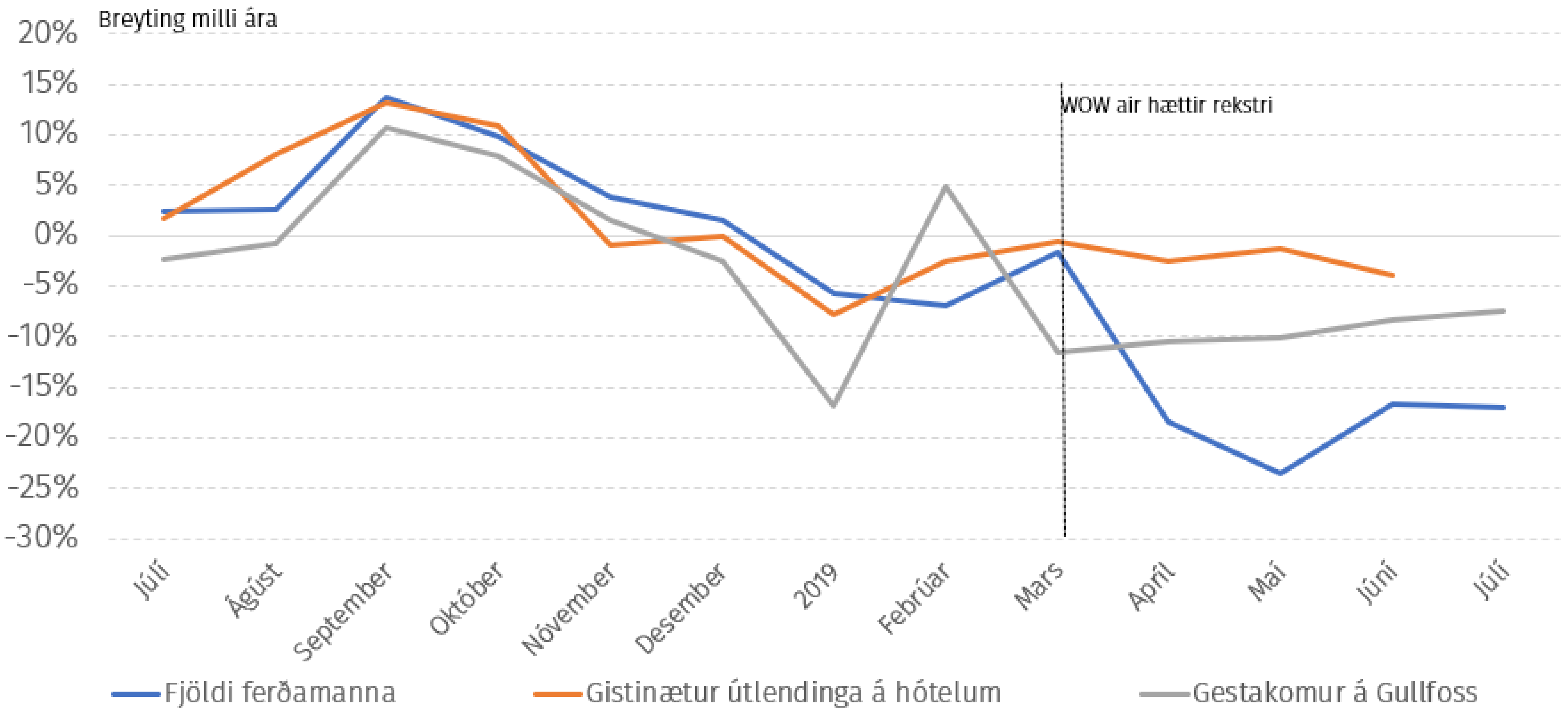

Heimild: Hagstofa Íslands, Mælaborð ferðaþjónustunnar

Vaxtakostnaður heimila lækkar

Ábyrgir kjarasamningar hafa skapað grundvöll til vaxtalækkana

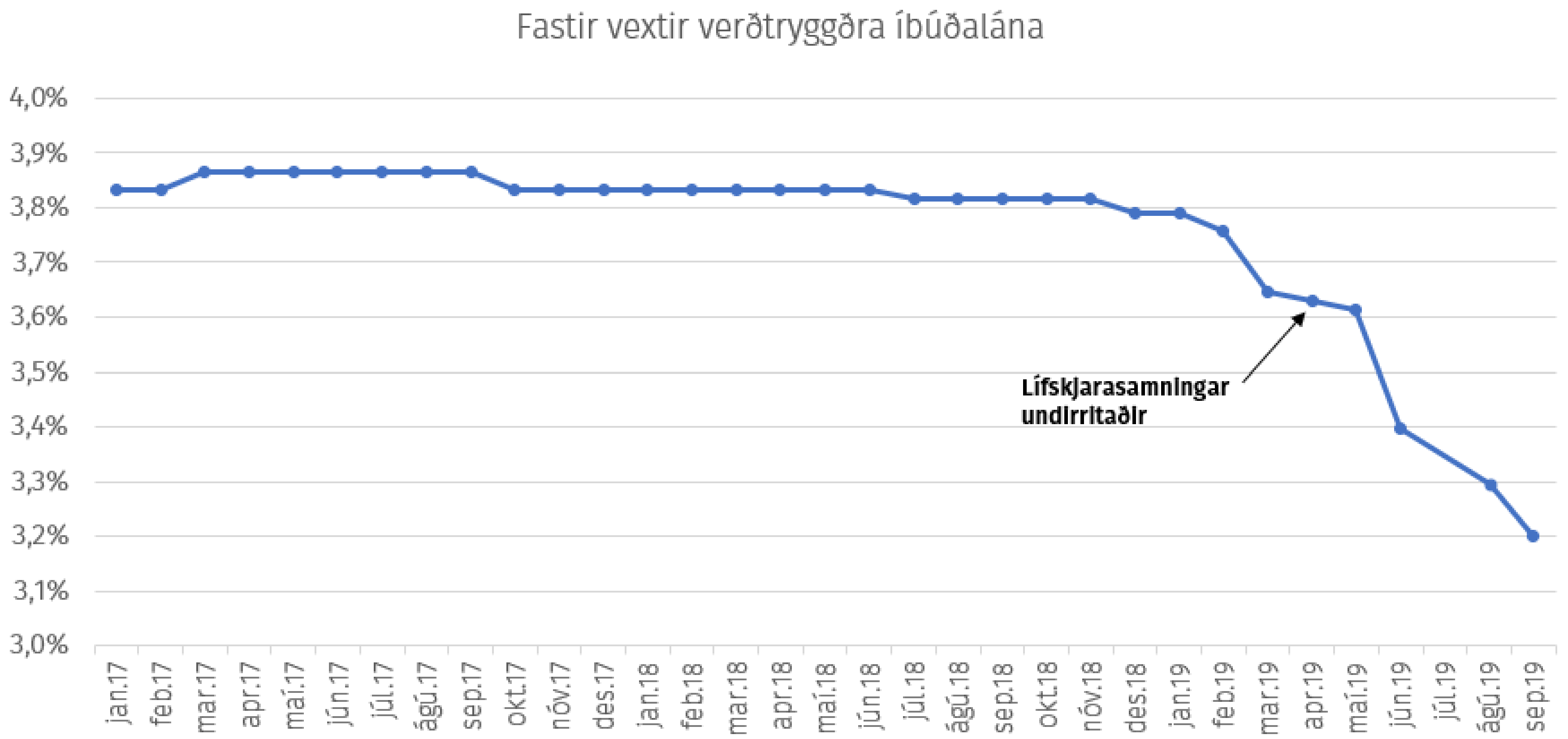

Heimild: Seðlabanki Íslands, fjármála- og efnahagsráðuneytið. Meðaltal lægstu vaxta hjá Arion banka, Íslandsbanka og Landsbankanum.

Opinber fjárfesting vex

Vegur á móti samdrætti í fjárfestingu atvinnuvega

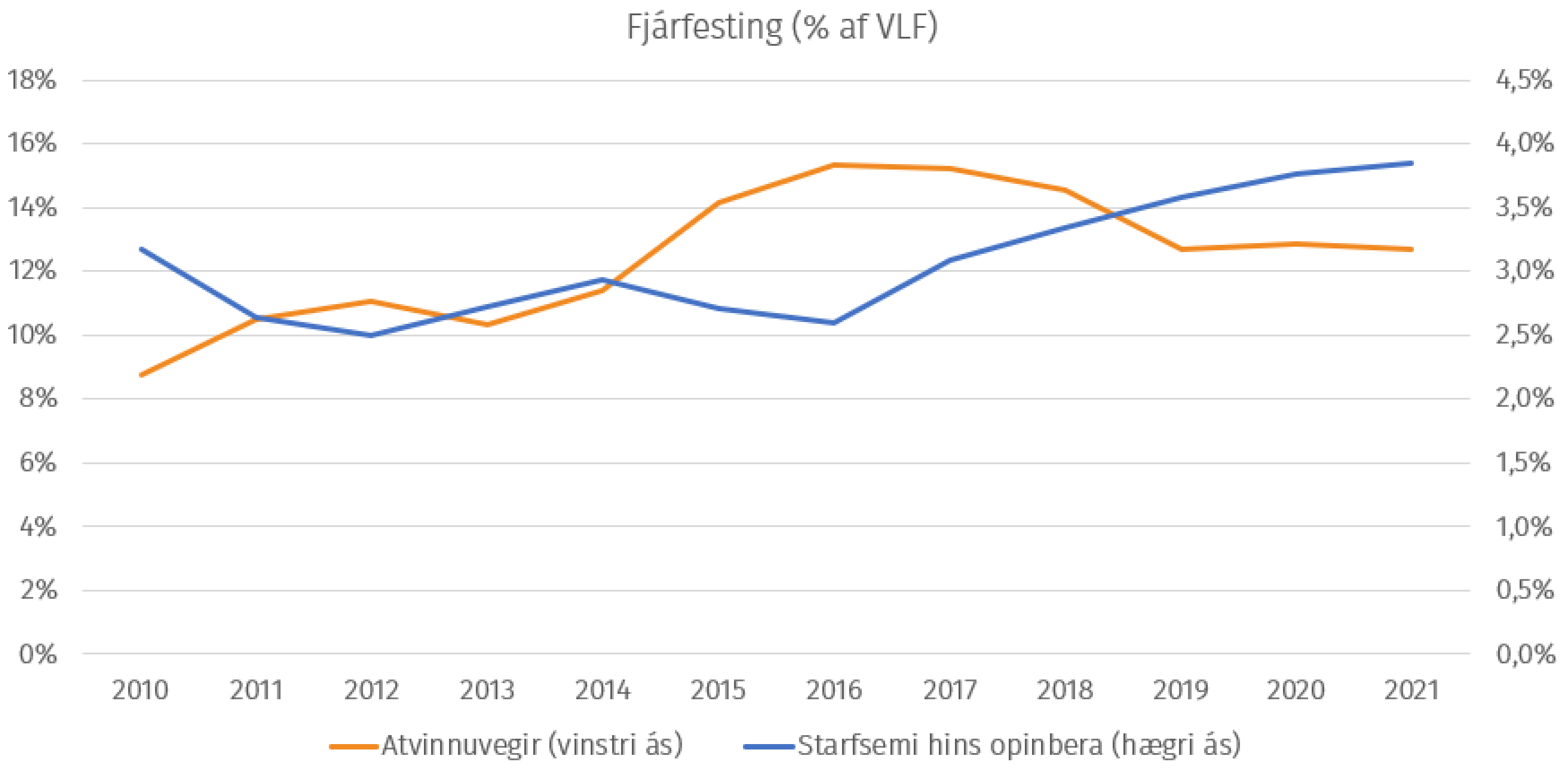

Heimild: Hagstofa Íslands. Leiðrétt fyrir tilfærslu Hvalfjarðarganga til ríkisins 2018.

Skuldir ríkissjóðs hafa lækkað verulega

Hagvöxtur, afkoma ríkissjóðs og stöðugleikaframlög gegna lykilhlutverki

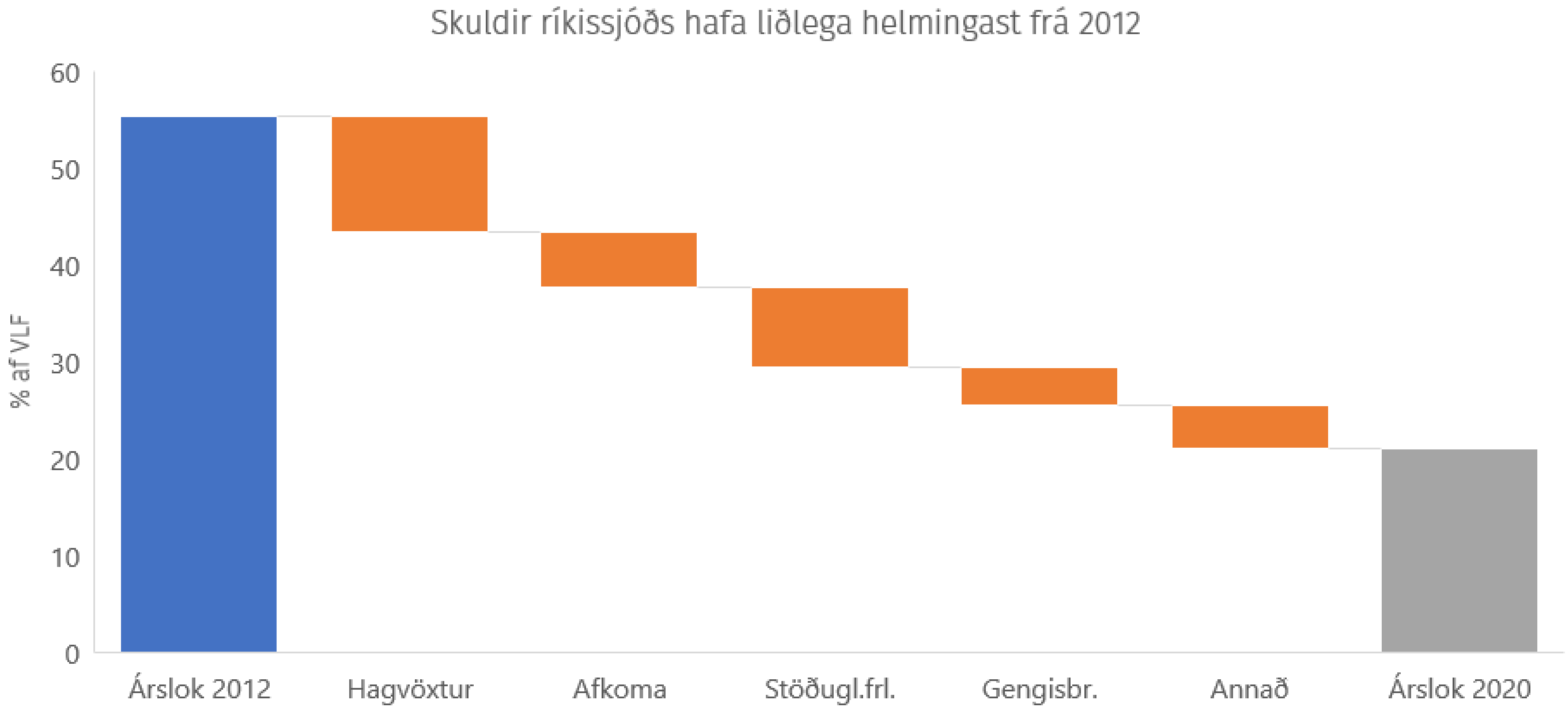

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Hagstofa Íslands

Horfur í heimshagkerfinu hafa versnað
OECD hefur lækkað hagvaxtarspár og áhættan er enn niður á við

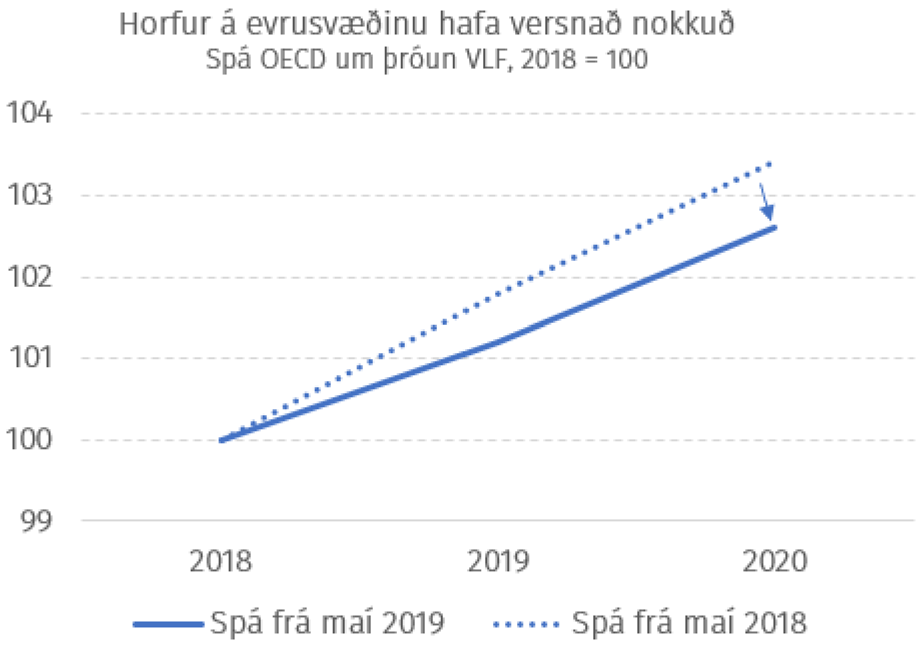

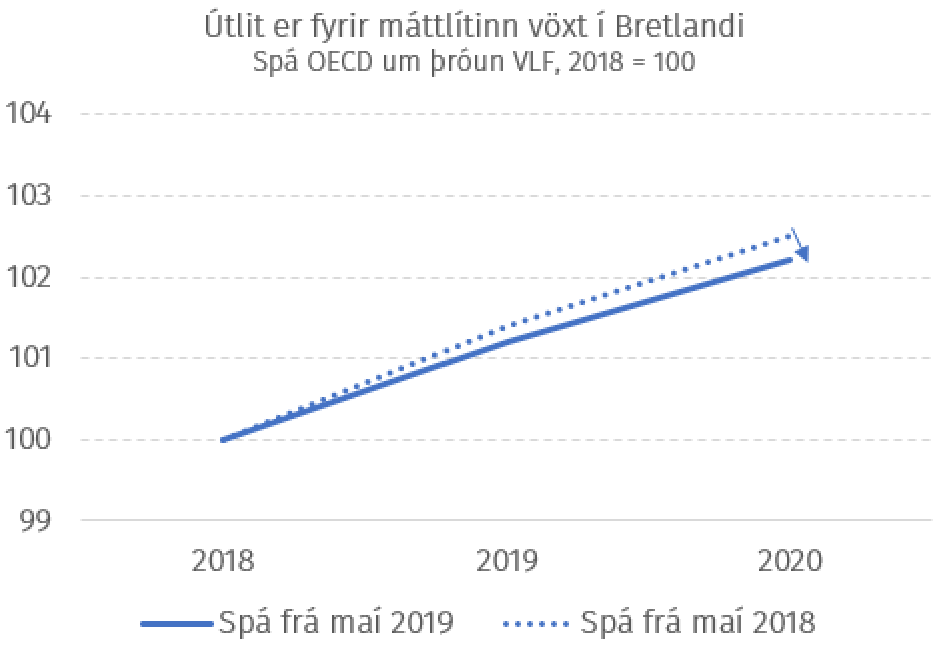

Heimild: OECD

6. september 2019

Markmið í ríkisfjármálum og afkomuhorfur ríkissjóðs

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Meginmarkmið í ríkisfjármálum 2020

Markmið um að rekstur ríkissjóðs verði í jafnvægi árið 2020 þrátt fyrir framleiðslutap á árinu 2019.

Bætt skuldastaða ríkissjóðs veigamikill þáttur í að auka sjálfbærni ríkisfjármála.

Stuðlað er að efnahagslegum stöðugleika með því að draga úr afgangi á heildarafkomu ríkissjóðs fyrir árið 2020 frá því sem áður var gert ráð fyrir

Fjármálastefna fyrir árin 2018-2022

Endurskoðuð fjármálastefna í júní 2019

Hlutfall af vergri landsframleiðslu	2018	2019	2020	2021	2022
Hið opinbera, A-hluti:	%	%	%	%	%
Heildarafkoma	1,4	-0,8	-0,8	-0,8	-0,5
þ.a. ríkissjóður, A-hluta	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3
þ.a. sveitarfélög, A-hluta	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
óvissusvigrúm	-	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Heildarskuldir	33,8	30,0	29,5	29,0	28,5
þ.a. ríkissjóður, A-hluta	27,5	23,4	23,1	22,7	22,4
þ.a. sveitarfélög, A-hluta	6,3	6,6	6,4	6,3	6,1
Opinberir aðilar í heild (ríki, sveitarfélög og fyrirtæki þeirra):					
Heildarafkoma	2,9	0,0	0,2	0,4	1,0
Heildarskuldir	59,8	54,0	51,5	50,0	48,5

Svigrúm til að mæta hægari hagvexti

Afgangur á frumjöfnuði ríkissjóðs

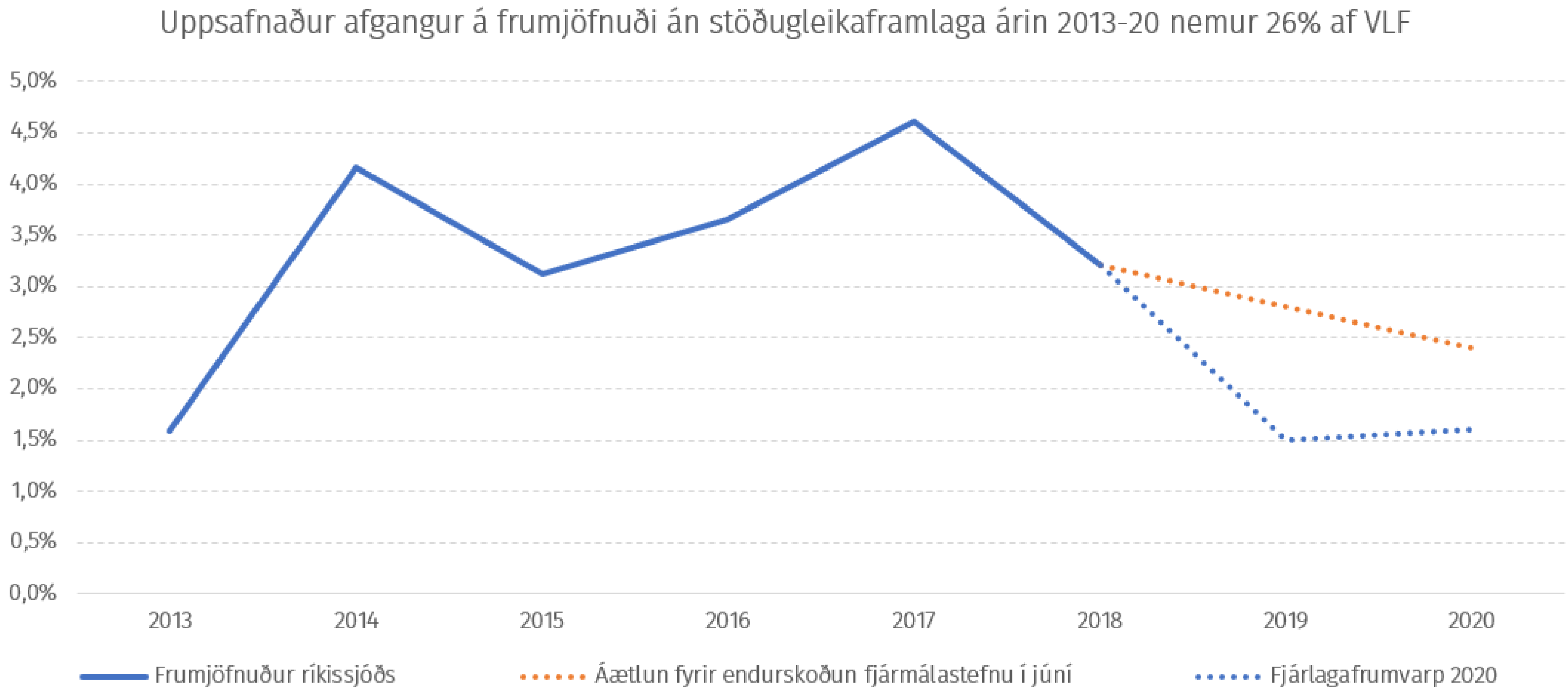

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Fjármálaáætlun 2020-2024

Stefnumið og helstu niðurstöður ríkisfjármálaáætlunar

Þáttur	Stefnumið og helstu niðurstöður
Afkoma	Stefnt er að því að afkoma ríkissjóðs verði jákvæð á tímabilinu og fari vaxandi eftir 2022, en hún verður þó í járnum árin 2020 og 2021. Gert er ráð fyrir að afkoman verði komin í 0,4% af VLF árið 2024.
Tekjur	Heildartekjur sem hlutfall af VLF fara lækkandi út tímabilið sem skýrist einkum af áhrifum skattbreytinga, sérílagi breytinga á tekjuskatti einstaklinga.
Gjöld	Heildargjöld fara einnig lækkandi út tímabilið sem hlutfall af VLF. Þau munu lækka meira en tekjur eftir 2021 sem leiðir til betri afkomu ríkissjóðs á síðari hluta tímabilsins.
Fjárfesting	Gert er ráð fyrir að fjárfestingarstig ríkissjóðs aukist talsvert árin 2020 og 2021 og verði 2,5% og 2,6% af VLF en fari síðan lækkandi út tímabilið. Þetta er í samræmi við stefnumið ríkisstjórnarinnar um mótvægisaðgerðir vegna samdráttar í hagkerfinu.
Skuldir	Skuldir: Niðurgreiðsla skulda hefur verið hröð á síðustu árum. Fjármálaáætlun gerir ráð fyrir að heildarskuldir muni halda áfram að lækka sem hlutfall af VLF yfir tímabilið.

Áætluð afkoma ríkissjóðs árið 2020

Áætluð heildarafkoma í jafnvægi

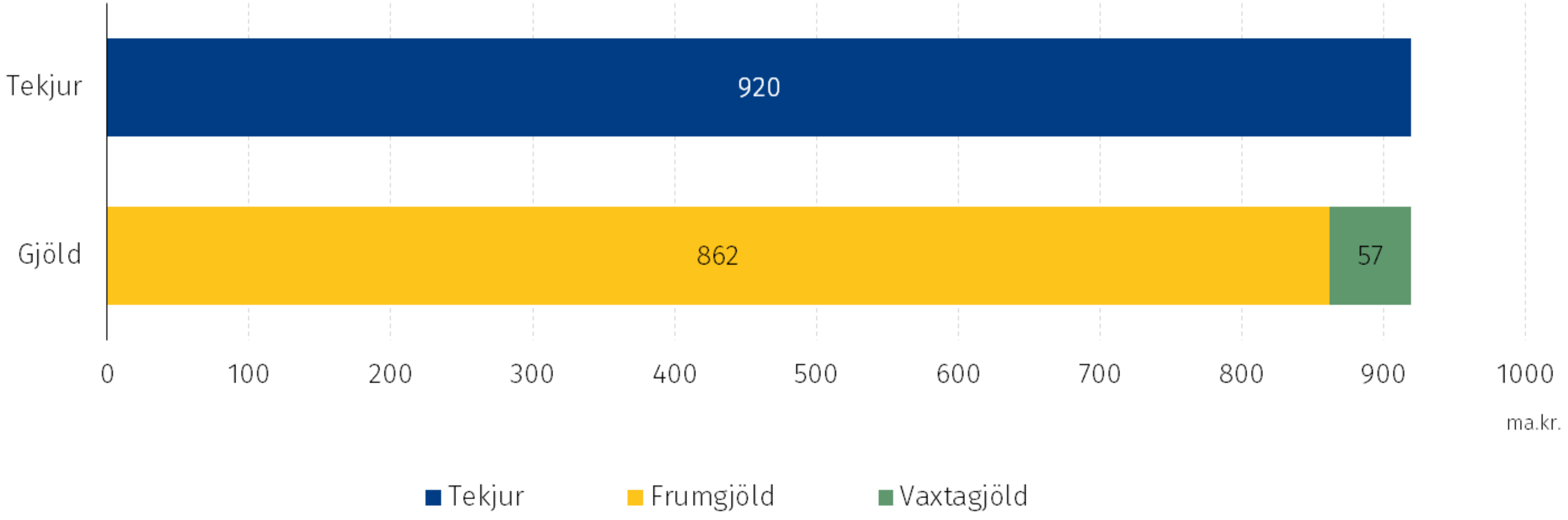

Stefnt er að jöfnuði í ríkisfjármálum 2020

Frumjöfnuður og heildarjöfnuður, % af VLF

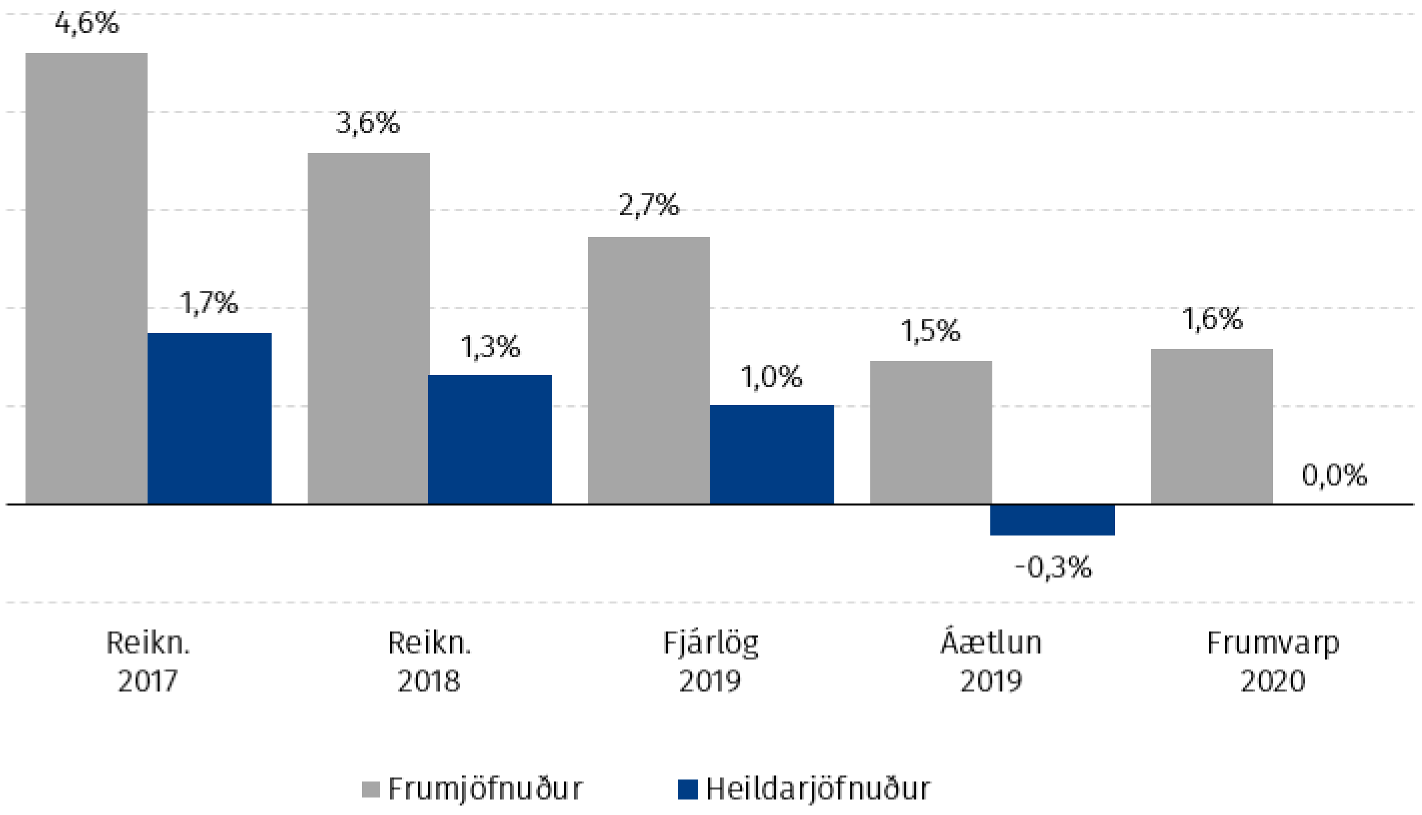

Afkoma ríkissjóðs 2020

Lykiltölur

Þjóðhagsgrunnur	Frumvarp 2020 ma.kr.	Frumvarp 2020 % af VLF
Frumtekjur	910,1	29,6
Frumgjöld	861,7	28,1
Frumjöfnuður	**48,4**	**1,6**
Vaxtatekjur	9,3	0,3
Vaxtagjöld	57,4	1,9
þ.a. vaxtagjöld af lánum	36,2	1,2
þ.a. verðbætur	8,4	0,3
þ.a. reiknaðir vextir á ófjárm. lífeyrisskuldb.	12,8	0,4
Vaxtajöfnuður (vaxtagjöld umfram vaxtatekjur)	**-48,0**	**-1,6**
Heildartekjur	919,5	30,0
Heildargjöld	919,1	29,9
Heildarjöfnuður	**0,4**	**0,0**

Afkoma ríkissjóðs 2020

Samanburður við fjármálaáætlun

Þjóðhagsgrunnur	Fjármála-áætlun 2020 (ma.kr.)	Frumvarp 2020 (ma.kr.)	br.	Fjármála-áætlun 2020 (% af VLF)	Frumvarp 2020 (% af VLF)	br.
Frumtekjur	909,9	910,1	0,2	29,6	29,6	0,0
Frumgjöld	861,0	861,7	0,7	28,0	28,1	0,0
Frumjöfnuður	48,9	48,4	-0,5	1,6	1,6	0,0
Vaxtatekjur	9,3	9,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Vaxtagjöld	57,4	57,4	0,0	1,9	1,9	0,0
Vaxtajöfnuður	-48,1	-48,0	0,1	-1,6	-1,6	0,0
Heildartekjur	919,2	919,5	0,3	29,9	30,0	0,0
Heildargjöld	918,4	919,1	0,7	29,9	29,9	0,0
Heildarjöfnuður	0,8	0,4	-0,4	0,0	0,0	0,0

Frumjöfnuður hins opinbera 2018

Ísland og ESB

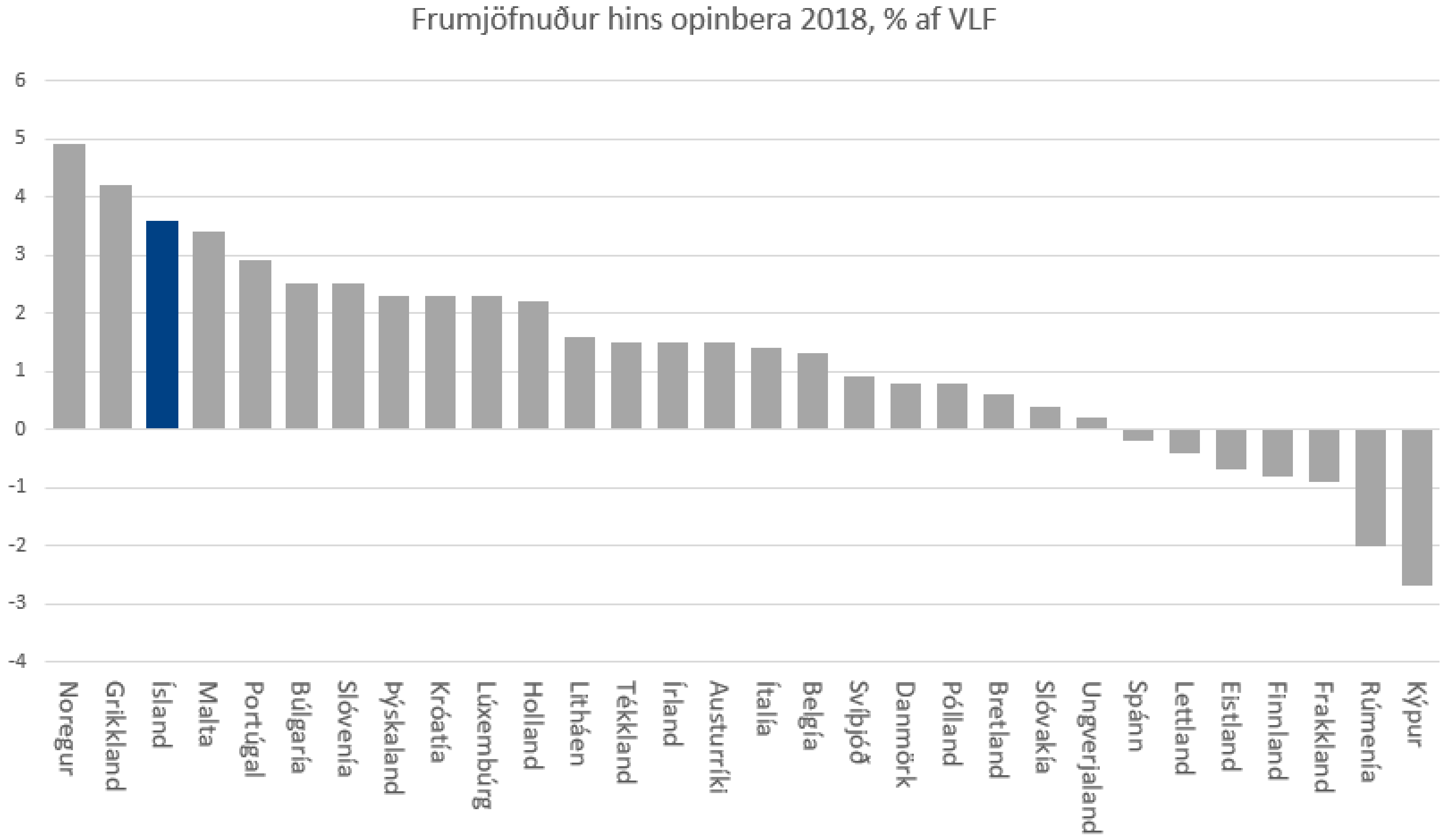

Heimild: Eurostat

Skuldir ríkissjóðs innan marka skuldastefnu

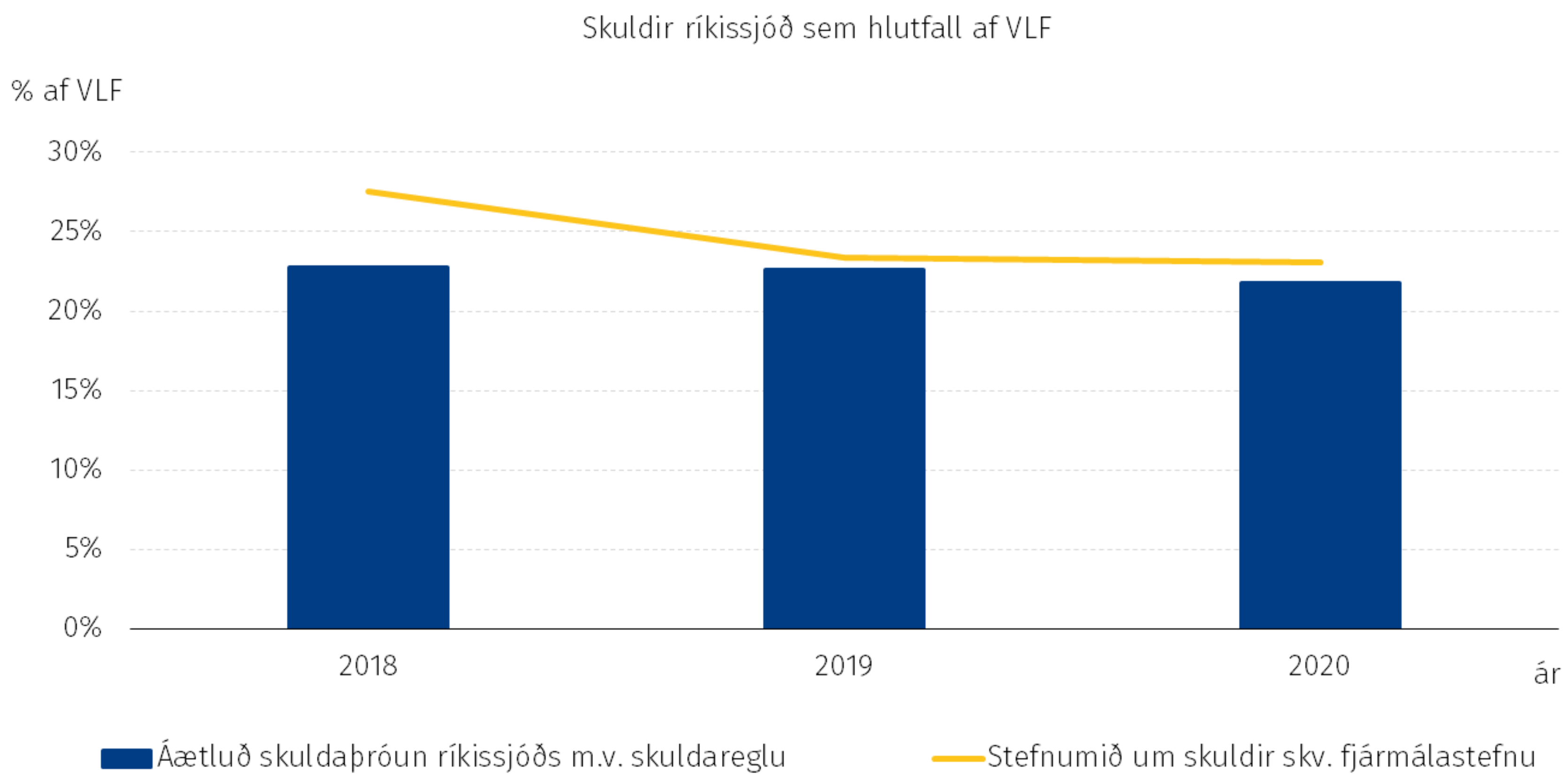

Tilfærslur vaxandi hluti frumgjalda*

Þróun innbyrðis skiptingar á árunum 1998 – 2020

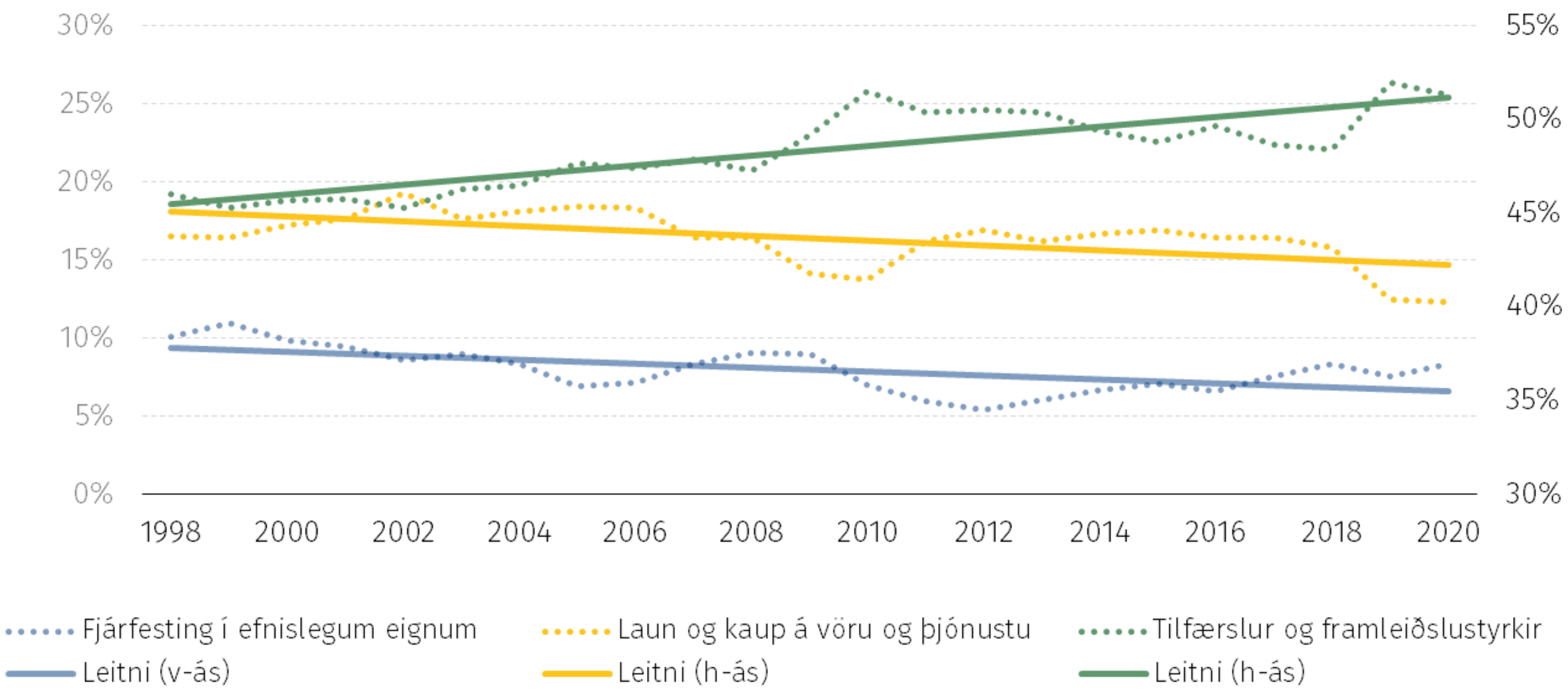

* hagræn skipting á þjóðhagsgrunni

6. september 2019

Tekjur ríkissjóðs

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Skatttekjur og tryggingagjald – endurmat

- Vegna lakari efnahagshorfa gengur fjármálaáætlun 2020–2024 út frá að tekjur ársins 2019 verði 22 ma.kr. lægri en í gildandi fjárlögum
- Sú áætlun liggur til grundvallar tekjuáætlun fjárlagafrumvarps 2020
- Tekjuáætlunin verður uppfærð í meðförum þingsins
- Byggt verður á nýrri þjóðhagsspá og öðrum nýjum upplýsingum til að nálgast sem raunhæfast mat á skattstofnum ársins 2020

Tekjuáætlun 2020

Breytingar frá framlagðri fjármálaáætlun

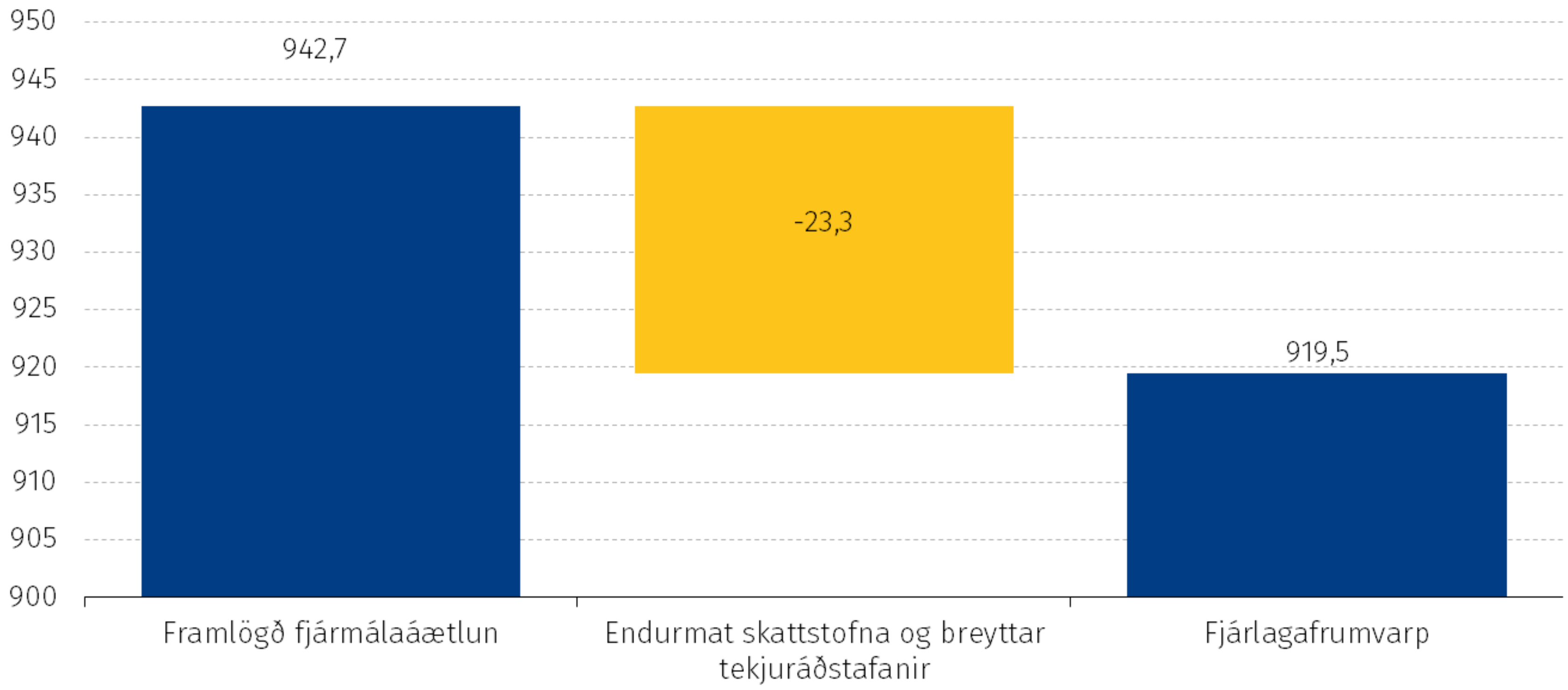

Tekjur ríkissjóðs eru áætlaðar 919 ma.kr.

Samsetning tekna árið 2020

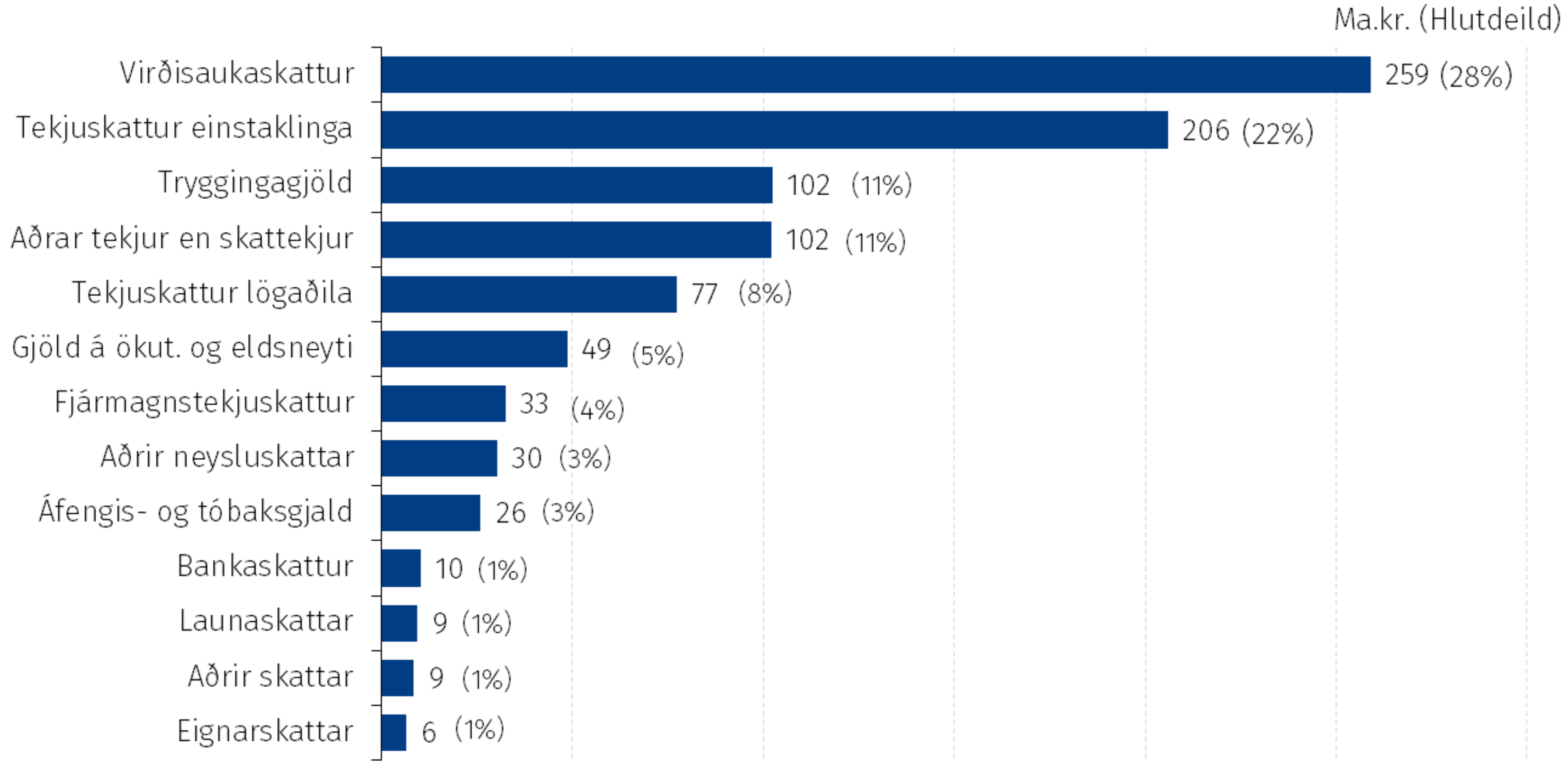

Skattabreytingar 2020

- Umtalsverð lækkun tekjuskatts einstaklinga í samræmi við stjórnarsáttmála sem kynntar voru í tengslum við Lífskjarasamningana
- Áframhaldandi lækkun trygginga-gjalds hefur nú þegar verið lögfest
- Grænir skattar og skattaívilnanir styðja við loftslagsmarkmið
- Skatteftirlit eflt

Áhrif tekjuskattsbreytinga

Ráðstöfunartekjur munu hækka með breytingunum – mest hjá fullvinnandi lágtekjufólki

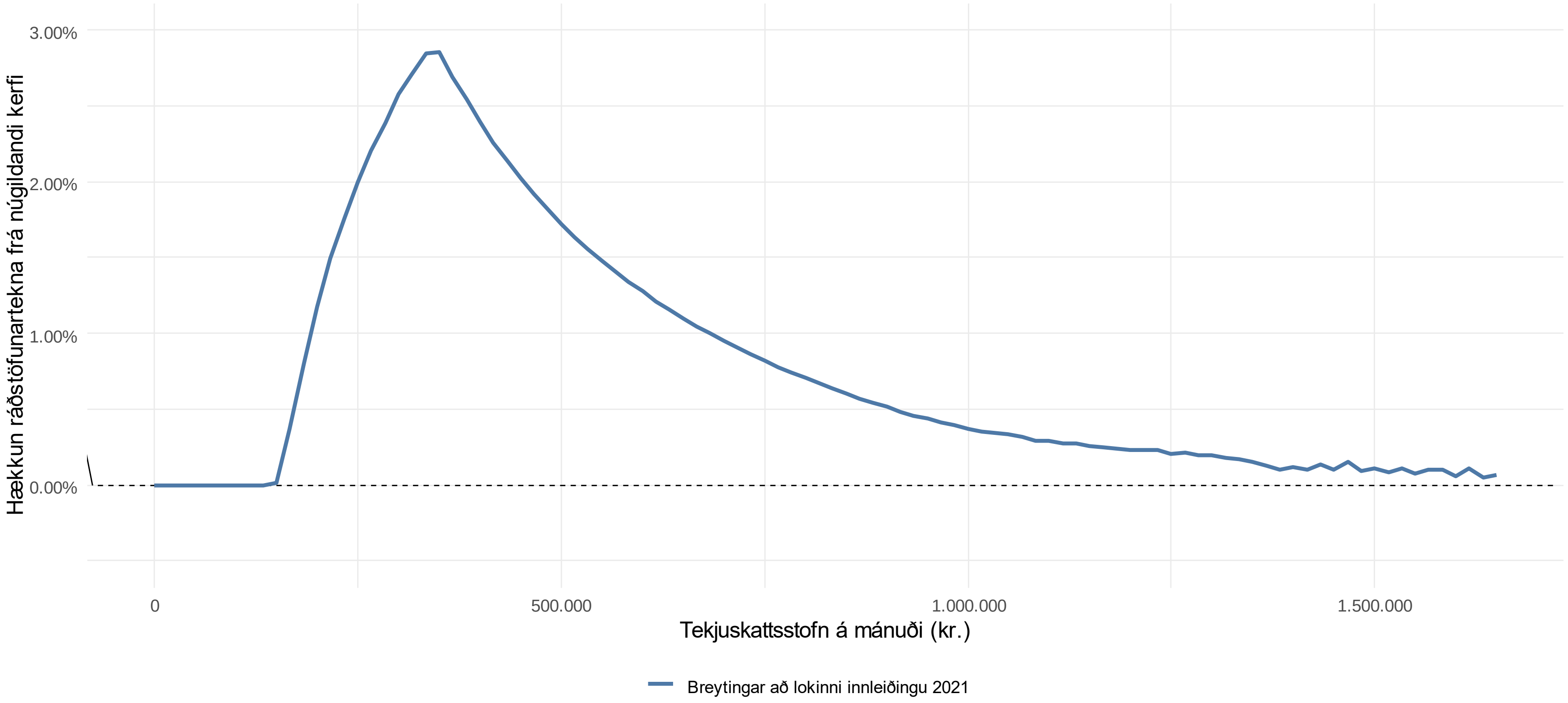

Meðalskattbyrði reiknuð á hvert 16.667 kr. tekjubil (stofn á mánuði).
Heimild: Álagningarskrá ríkisskattstjóra 2018 og útreikningar fjármála- og efnahagsráðuneytis

Heildarábati eftir tekjubilum

Krónutöluábati af tekjuskattsbreytingunum skilar sér að mestu leyti til lágtekju- og lægri millitekjuhópa

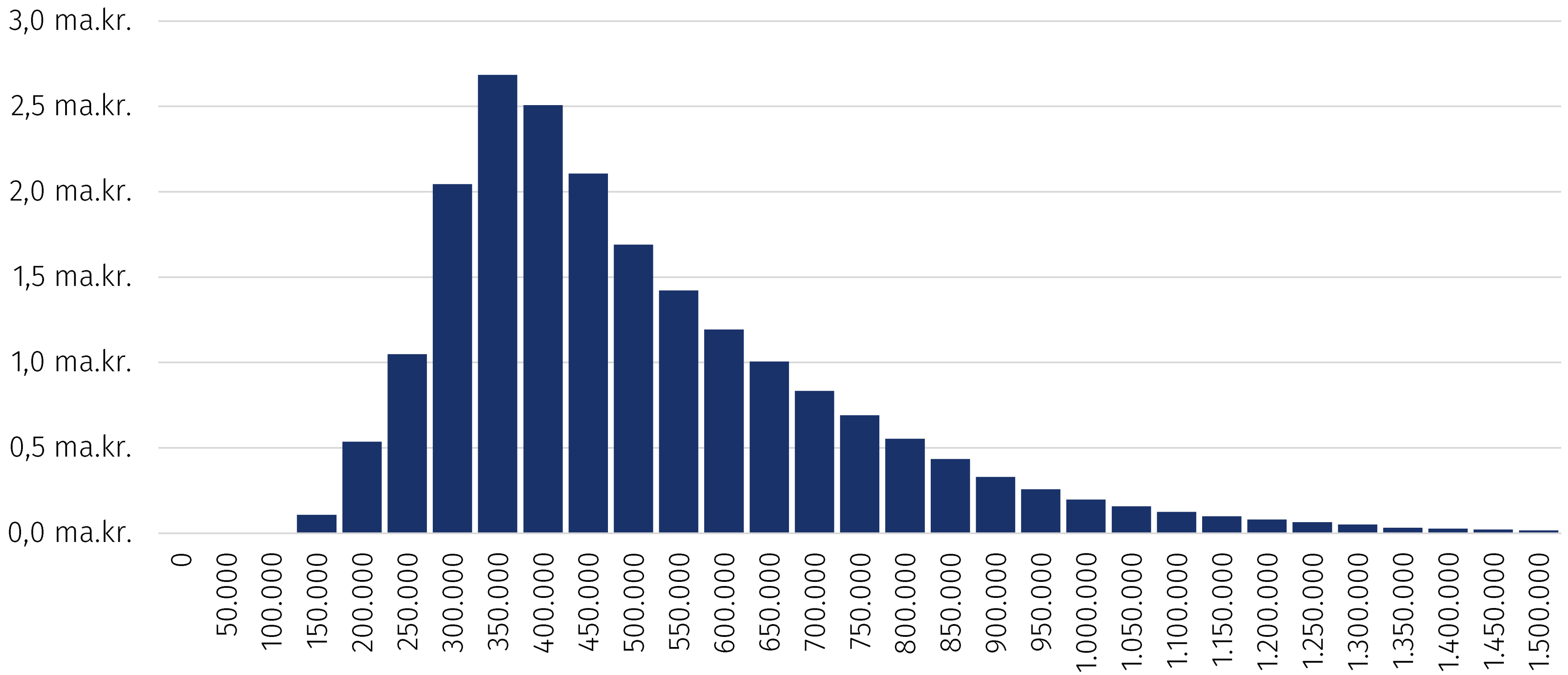

Heildarálögur reiknaðar á hvert 50.000 kr. tekjubil (stofn á mánuði).
Heimild: Álagningarskrá ríkisskattstjóra 2018 og útreikningar fjármála- og efnahagsráðuneytis

Tekjuskattsbreytingar 2020 og 2021

- Þriggja þrepa kerfi tekið upp
  - Nýtt grunnþrep verður lægra en núgildandi grunnþrep
  - Nýtt miðþrep verður hærra en núgildandi grunnþrep
  - Efsta þrep verður óbreytt

- Skattleysismörk haldast óbreytt að raunvirði gegnum lækkun persónuafsláttar
- Þrepamörk haldast einnig óbreytt að raunvirði
- Eftir 2021 verður viðmiðið verðbólga og framleiðni vinnuafls

Nýtt skattkerfi í hnotskurn að lokinni innleiðingu 2021

- Þrep 1. Skatthlutfall 31,44%
  þ.a. tekjuskattur 17,0% og meðalútsvar 14,44%.
- Þrep 2. Skatthlutfall 37,94%
  þ.a. tekjuskattur 23,5% og meðalútsvar 14,44%.
- Þrep 3. Skatthlutfall 46,24%
  þ.a. tekjuskattur 31,8% og meðalútsvar 14,44%.

- Persónuafsláttur: 51.265 kr. á mánuði eða 615.183 kr. á ári*.
- Skattleysismörk: 163.057 kr. á mánuði* m.v. frádrátt 4% lífeyrisiðgjalda
- Neðri þrepamörk: 352.379 kr./mán. (stofn)
- Efri þrepamörk: 989.283 kr./mán. (stofn)

Stuðningur við orkuskipti í samgöngum

- 100% endurgreiðsla á VSK vegna kaupa á heimahleðslustöðvum
- 100% endurgreiðsla á VSK vegna vinnu við uppsetningu á heimahleðslustöðvum
- Útleiga vistvænna bifreiða undanþegin VSK

Grænir skattar

- Skattur á urðun úrgangs er til þess fallinn að hvetja til endurnota og endurvinnslu
  - Lagður á rekstraraðila urðunarstaða
  - Lagður á hvert kíló af urðuðum úrgangi
    - Almennur úrgangur: 7,5 kr./kg
    - Óvirkur úrgangur: 0,25 kr./kg

- Skattur á flúoraðar gróðurhúsa-lofttegundir (F-gös) er til þess fallinn að hvetja til nota á umhverfisvænni lausnum
  - Lagður á við innflutning F-gasa
  - Lagður á hvert kíló af F-gösum
    - Er skv. gjaldskrá en aldrei hærri en 5.000 kr./kg

Á síðara ári innleiðingar (2021) tvöfaldast þessar fjárhæðir.

6. september 2019

Útgjöld ríkissjóðs

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Helstu áhersluverkefni á útgjaldahlið á árinu 2020

Uppbygging innviða og efling velferðarþjónustu er í forgangi í frumvarpinu

- Aukin framlög til byggingar og reksturs nýrra hjúkrunarheimila.
- Bygging nýs Landspítala.
- Enn frekari aukning framlaga til vegaframkvæmda.

Í tengslum við Lífskjarasamninga eru auknir fjármunir settir til:

- stofnframlaga til bygginga eða kaupa á almennum íbúðum
- barnabóta
- lengingar fæðingarorlofs

Helstu áhersluverkefni á útgjaldahlið á árinu 2020

Stutt er við **orkuskipti í samgöngum** með auknum framlögum auk þess sem flutnings- og dreifikerfi raforku er styrkt til að flýta **þrífösun rafmagns**.

Fjármagn tryggt til **byggingu Húss íslenskunnar**, **átak í nýliðun kennara** og aðgerðir til stuðnings **einkarekna fjölmiðla**.

Smíði **nýs hafrannsóknarskips** til eflingar haf- og matvælarannsókna.

Fjármagn tryggt til kaupa á nýjum **þyrlum fyrir Landhelgisgæsluna**

Áhersluverkefni byggja á grunni fyrirliggjandi stefnu

Frumvarpið byggir á stefnumörkun ríkisstjórnarinnar sem lögð er til grundvallar fyrir árið 2020 í fjármálaáætlun 2020–2024 en mörg áhersluverkefni komu fyrst fram í fjármálaáætlun 2019–2023 og fjárlögum áranna 2018 og 2019 en þar má nefna:

- Styrking heilbrigðisþjónustunnar til að bæta þjónustu óháð efnahag og búsetu.
- Efling menntakerfisins, bæði á framhalds- og háskólastigi
- Aukin áhersla á nýsköpun og rannsóknir
- Átak í samgönguframkvæmdum
- Hækkun á frítekjumarki atvinnutekna aldraðra
- Efling ýmissa löggæslu- og landhelgisverkefna
- Aðgerðir á sviði umhverfismála
- Styrking heilsugæslunnar
- Aukin framlög til að draga úr tannlæknakostnaði aldraðra og öryrkja

Heildarútgjöld ríkissjóðs eftir tilefnum

Breytingar á milli áranna 2019 – 2020

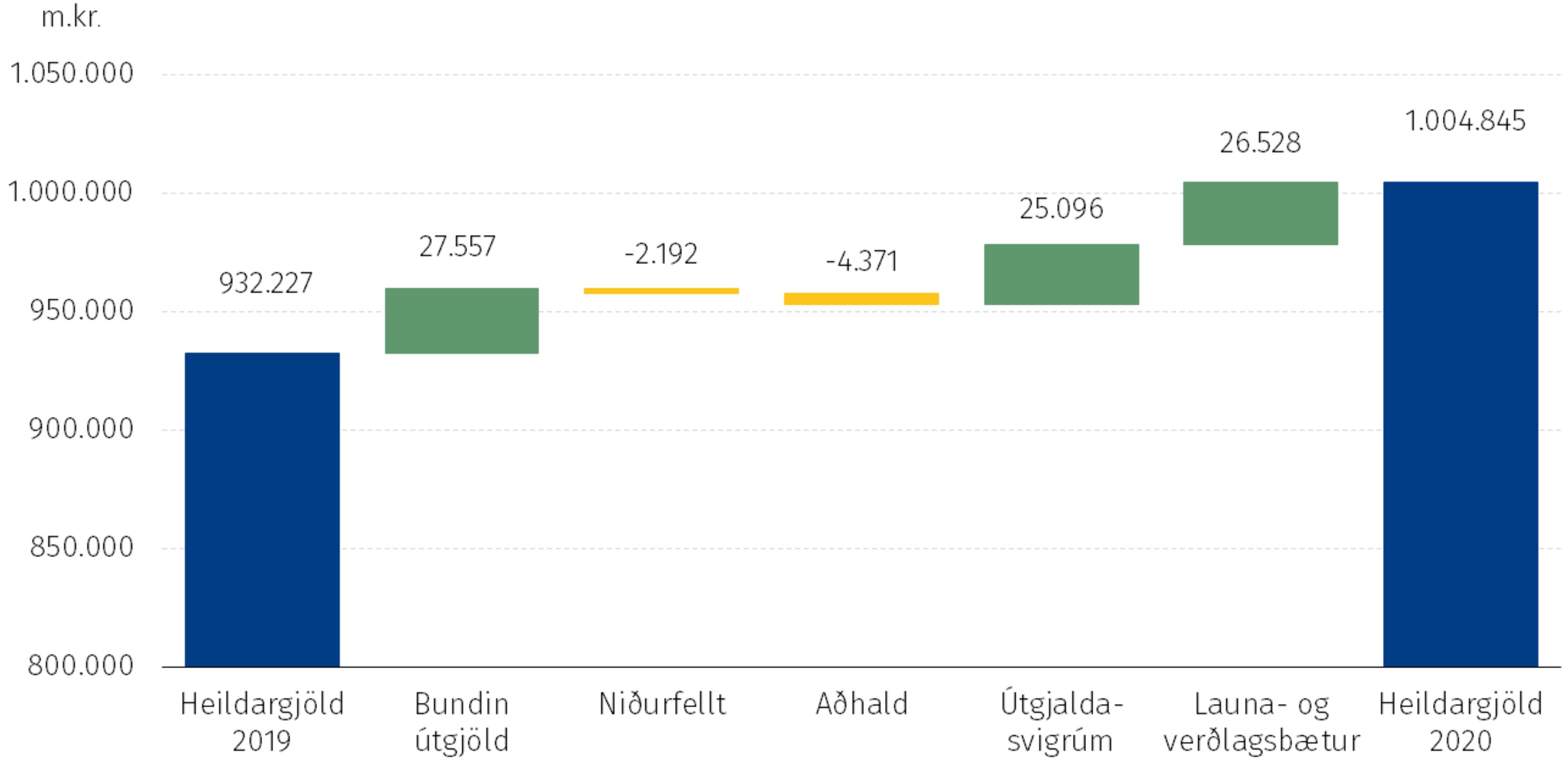

Skipting útgjalda ríkissjóðs árið 2020

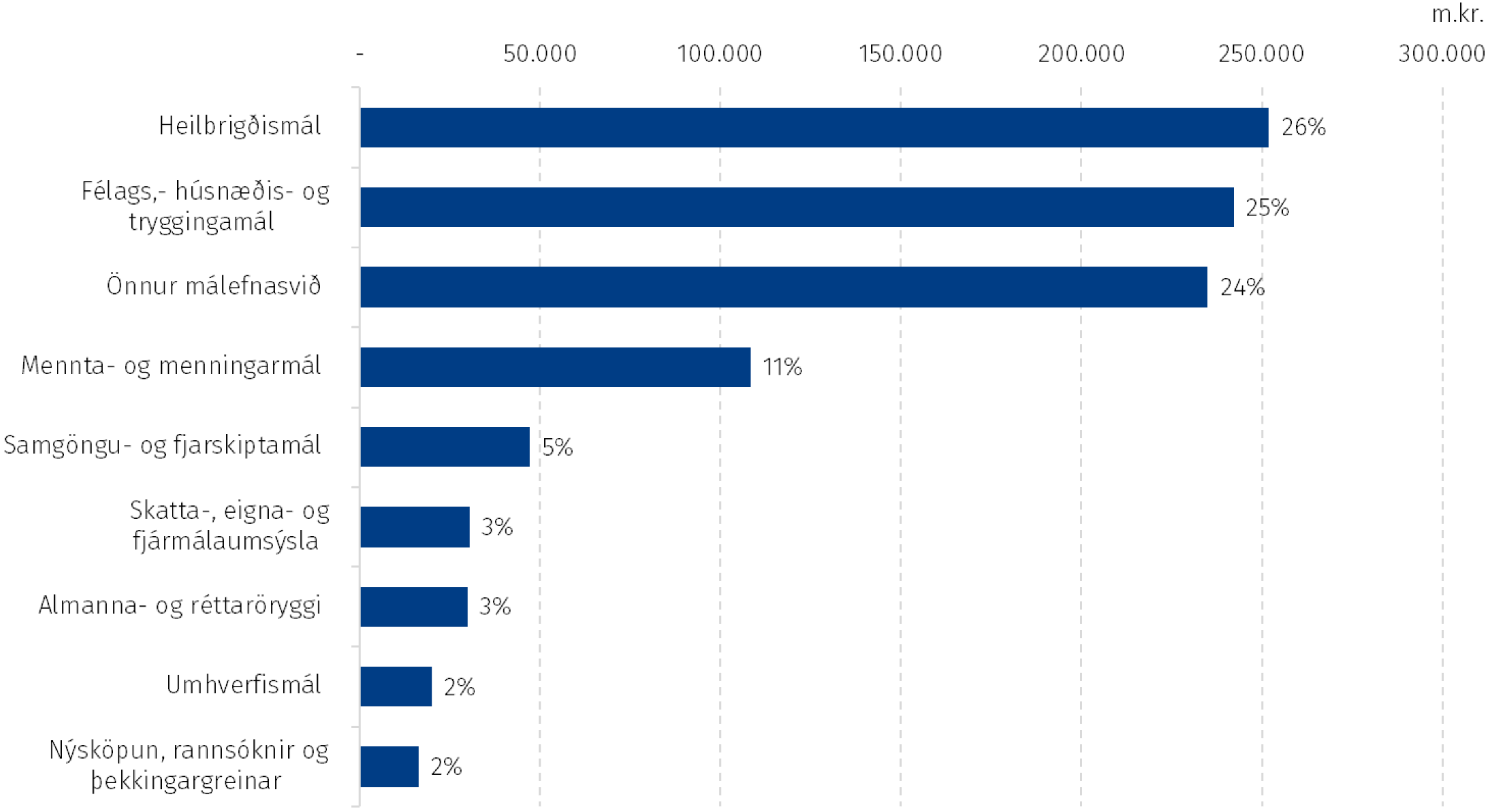

Breyting á rammasettum útgjöldum frá fjárlögum 2017 eftir málefnasviðum*

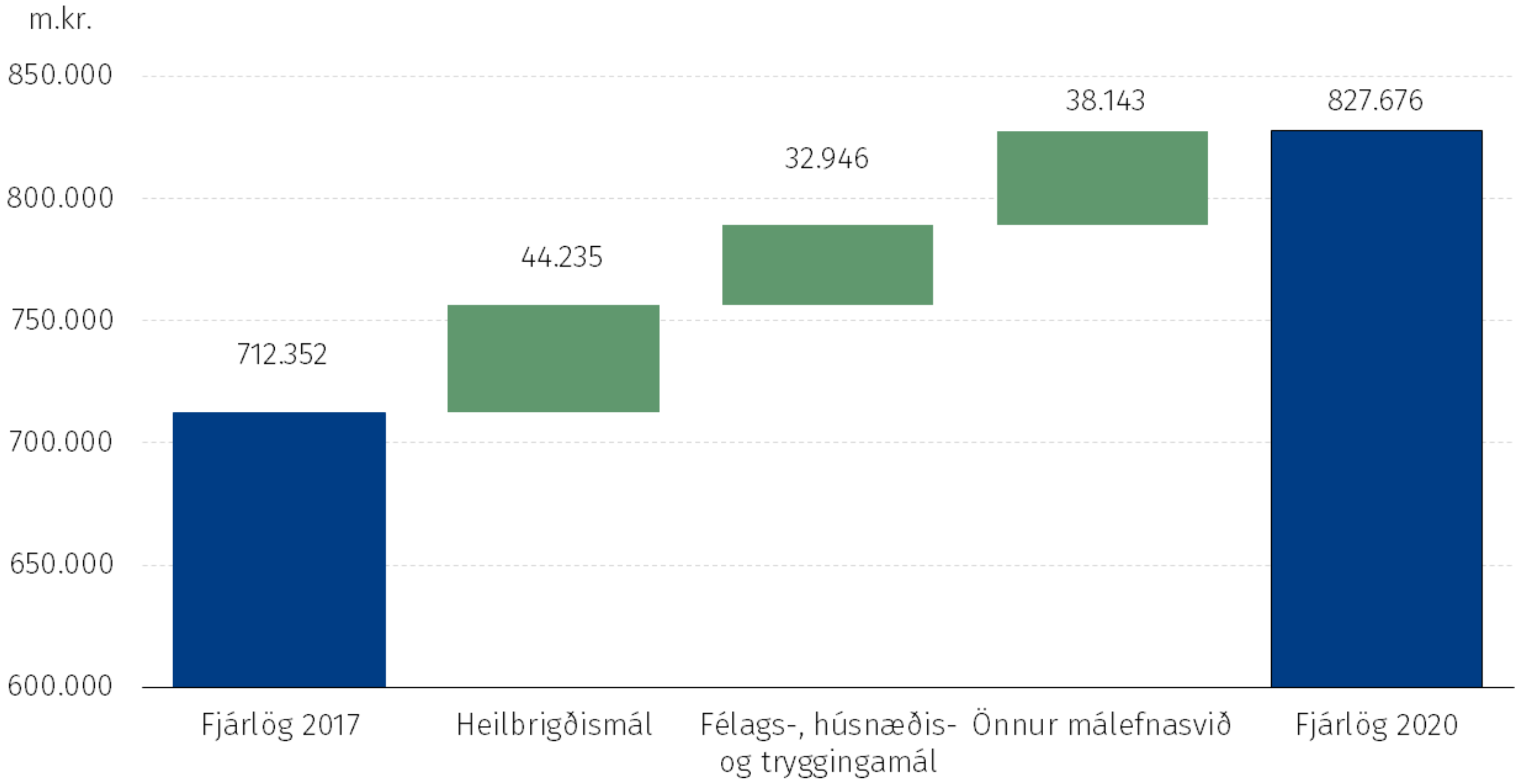

* Skv. IPSAS reikningsskilastaðli

Í hvað fara skattarnir?

Áætluð heildarútgjöld á hvern íbúa

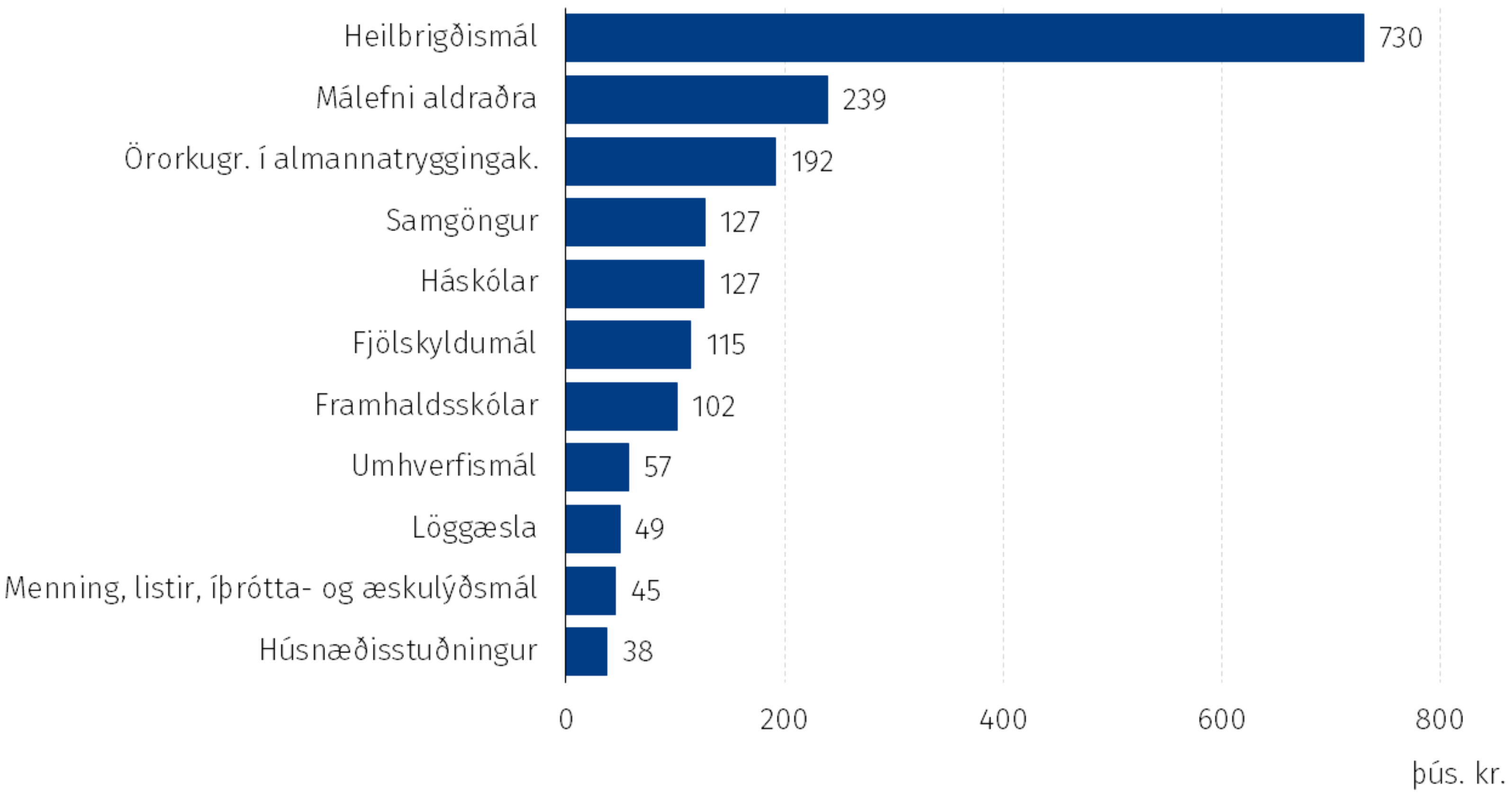

Útgjaldaþróun 2011-2020

Rammasett útgjöld í m.kr. á verðlagi 2020

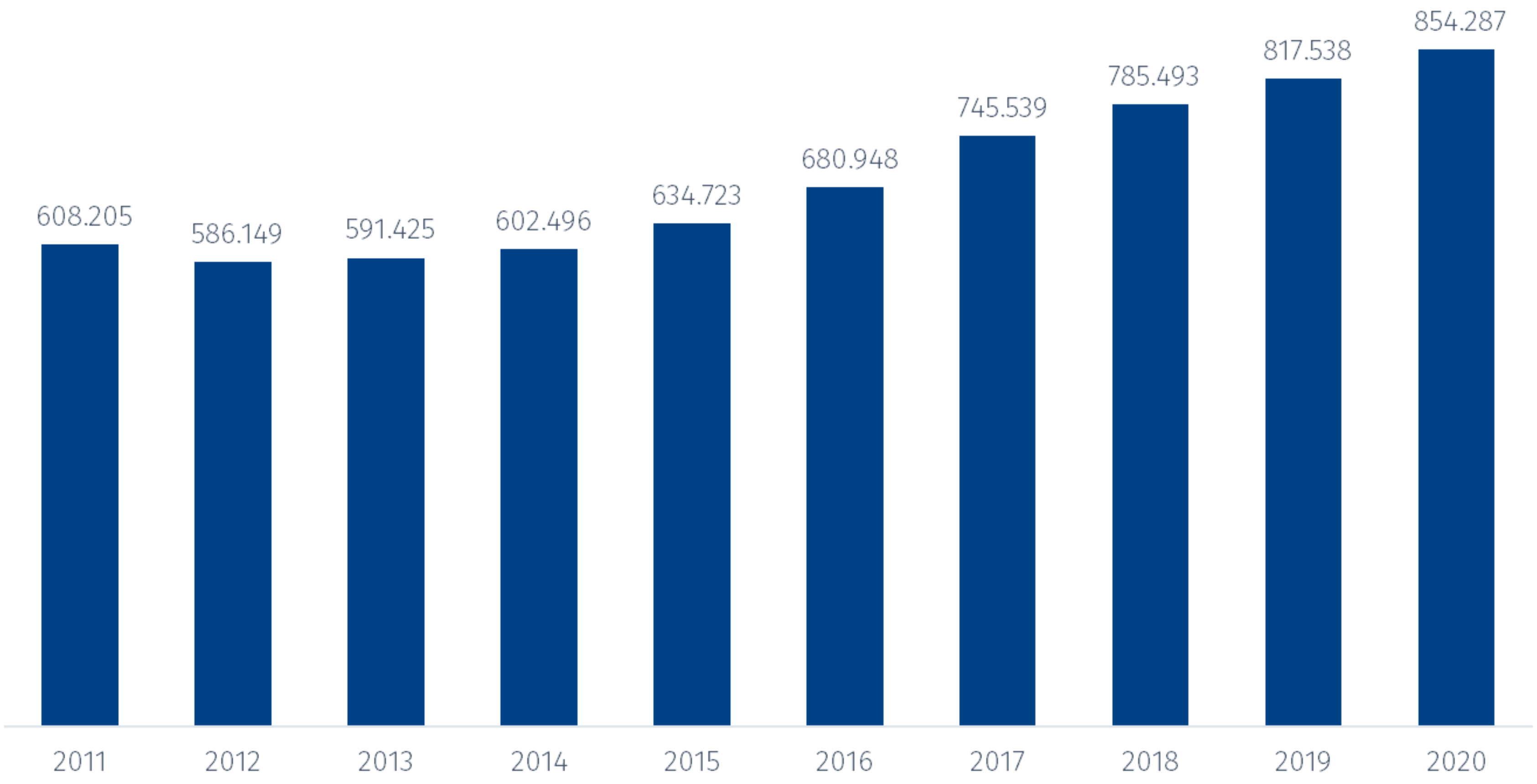

Útgjöld með atvinnuleysistryggingasjóði og án markaðsleigu

Útgjöld til samgönguframkvæmda

Viðhald og nýframkvæmdir - Verðlag 2020

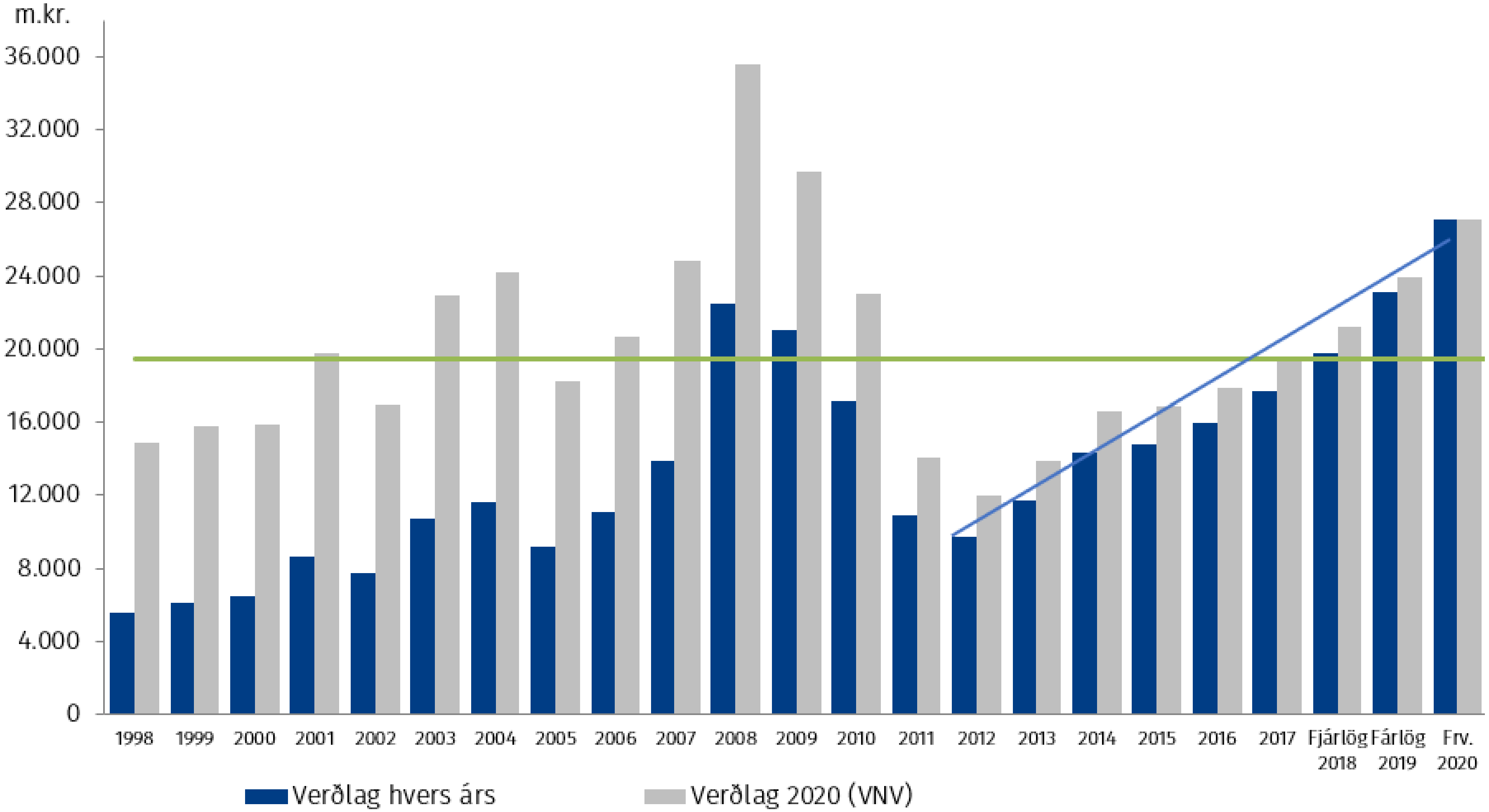

Útgjöld til menntamála
án LÍN og án markaðsleigu

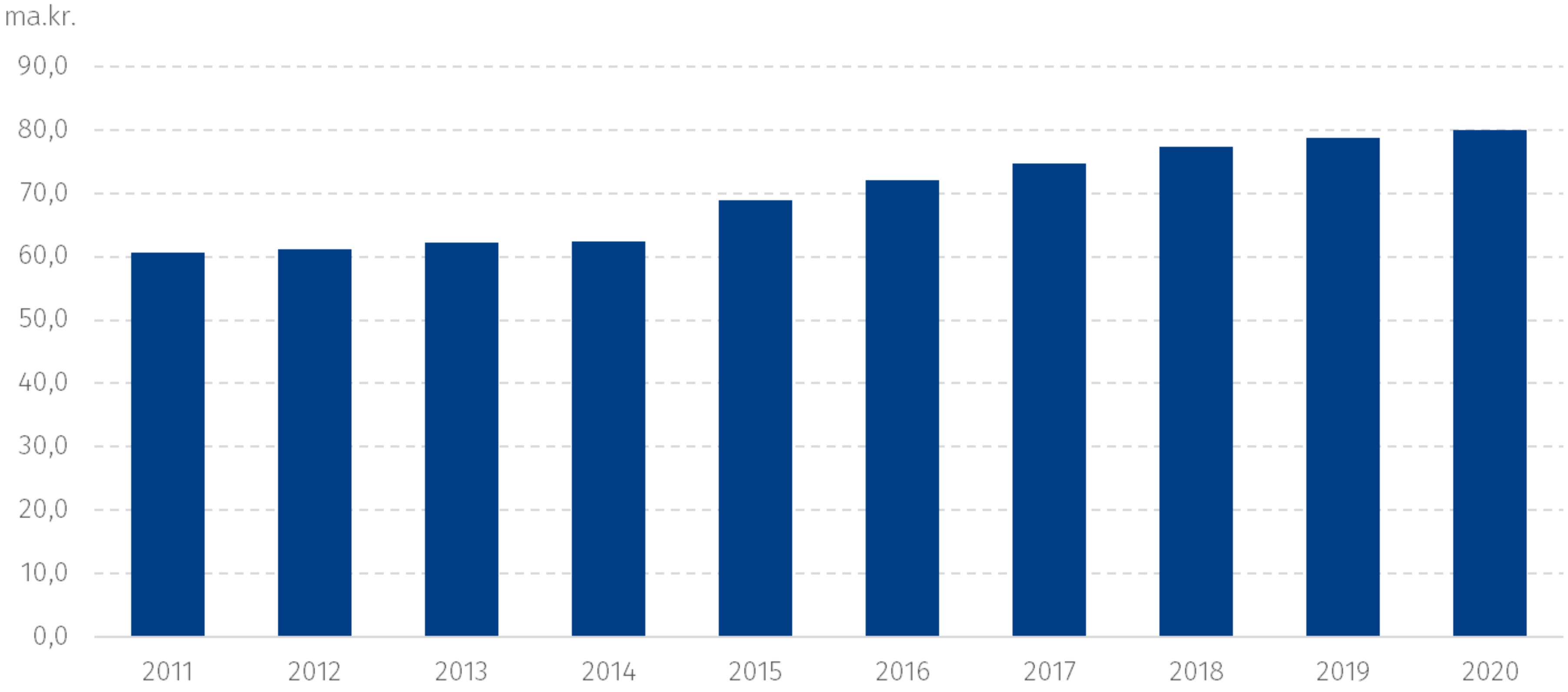

Útgjöld til félags-, húsnæðis- og tryggingarmála

Rammasett útgjöld í m.kr. á verðlagi 2020 (m. atvinnutryggingasjóði)

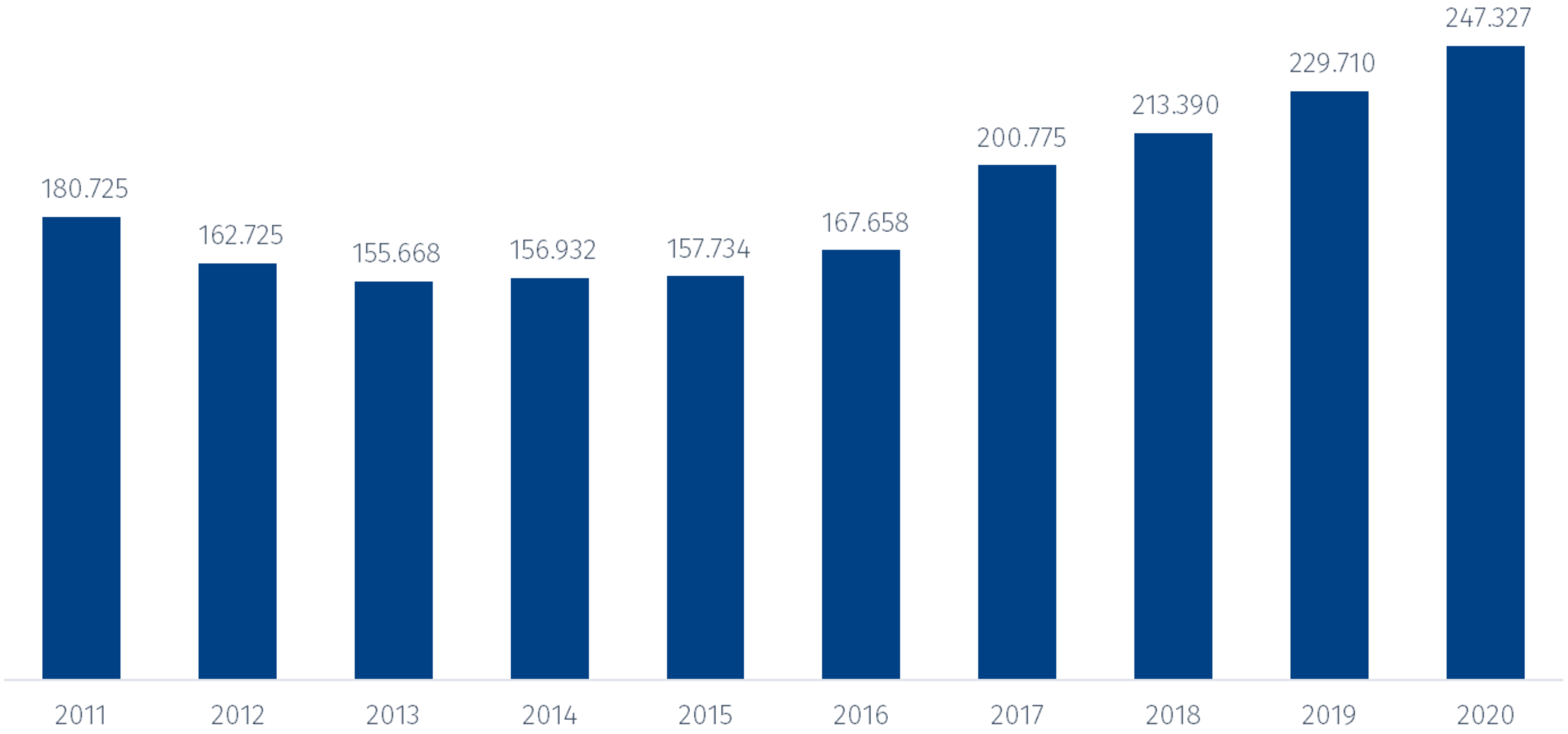

Útgjöld til heilbrigðismála 2011-2020

Heildarútgjöld í m.kr. á verðlagi 2020

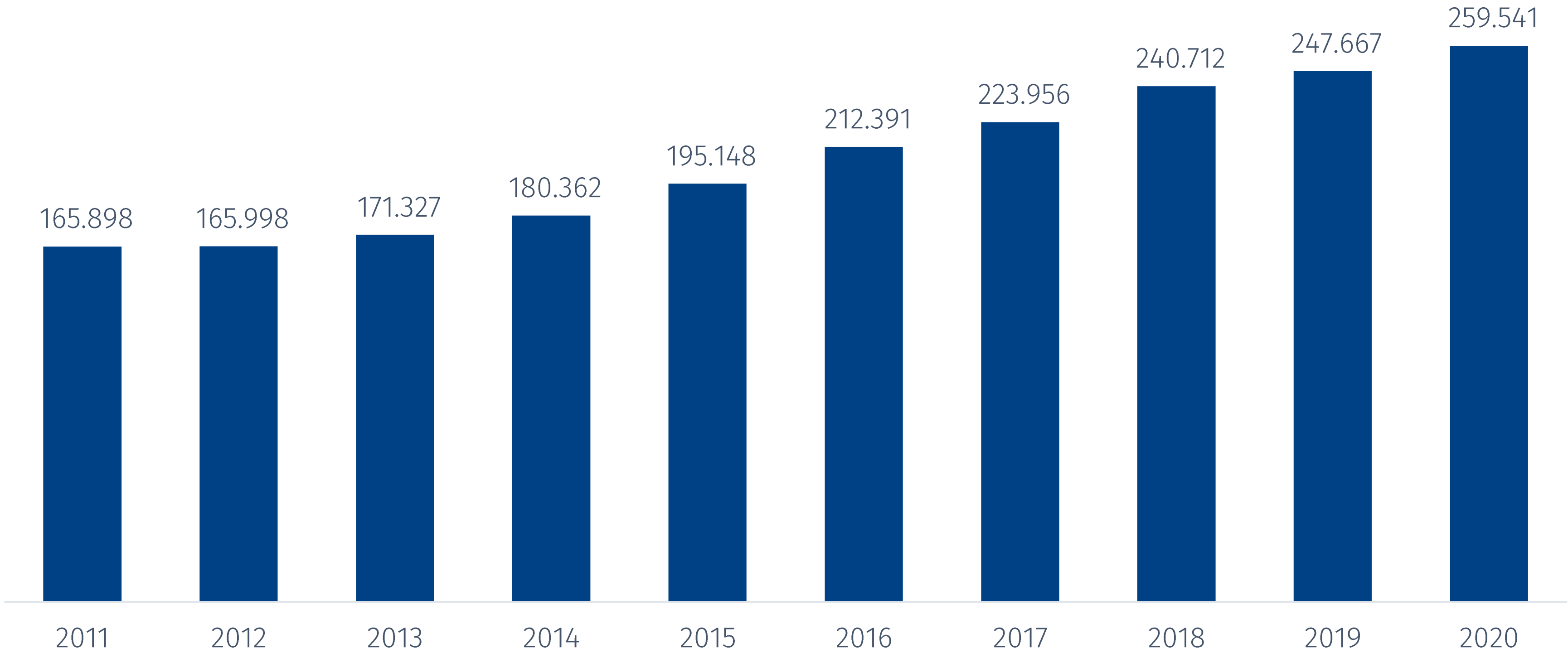

6. september 2019

Skuldastýring og lánsfjármögnun ríkissjóðs

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

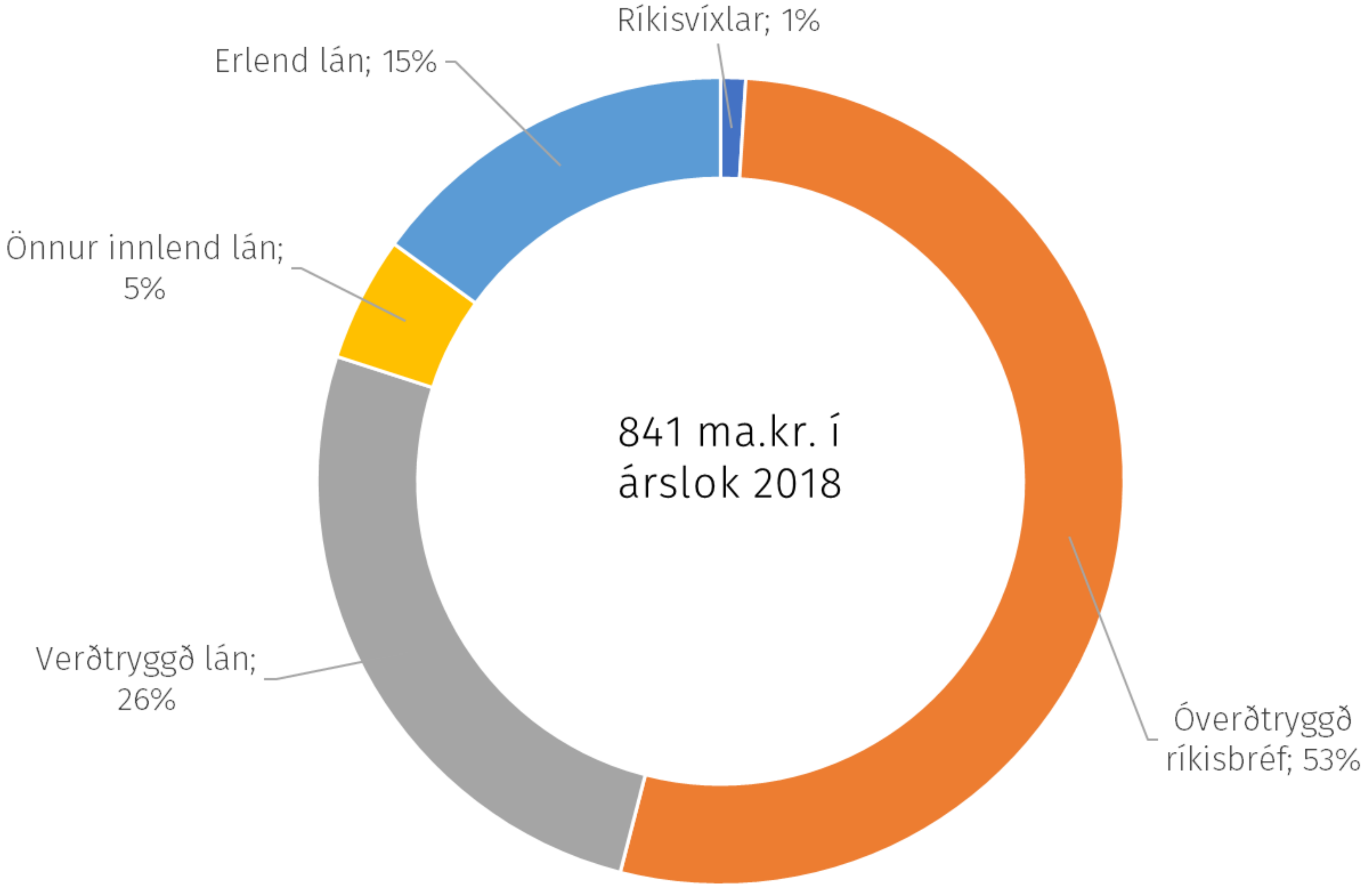

Innlendar skuldir **85% af heild**

Innlendar skuldir námu 717 ma.kr. í lok árs 2018

Innlendar skuldir eru að stærstum hluta verðtryggð og óverðtryggð ríkisbréf

Verðtryggð lán eru um fjórðungur heildarskulda

Erlend lán nema um 124 ma.kr.

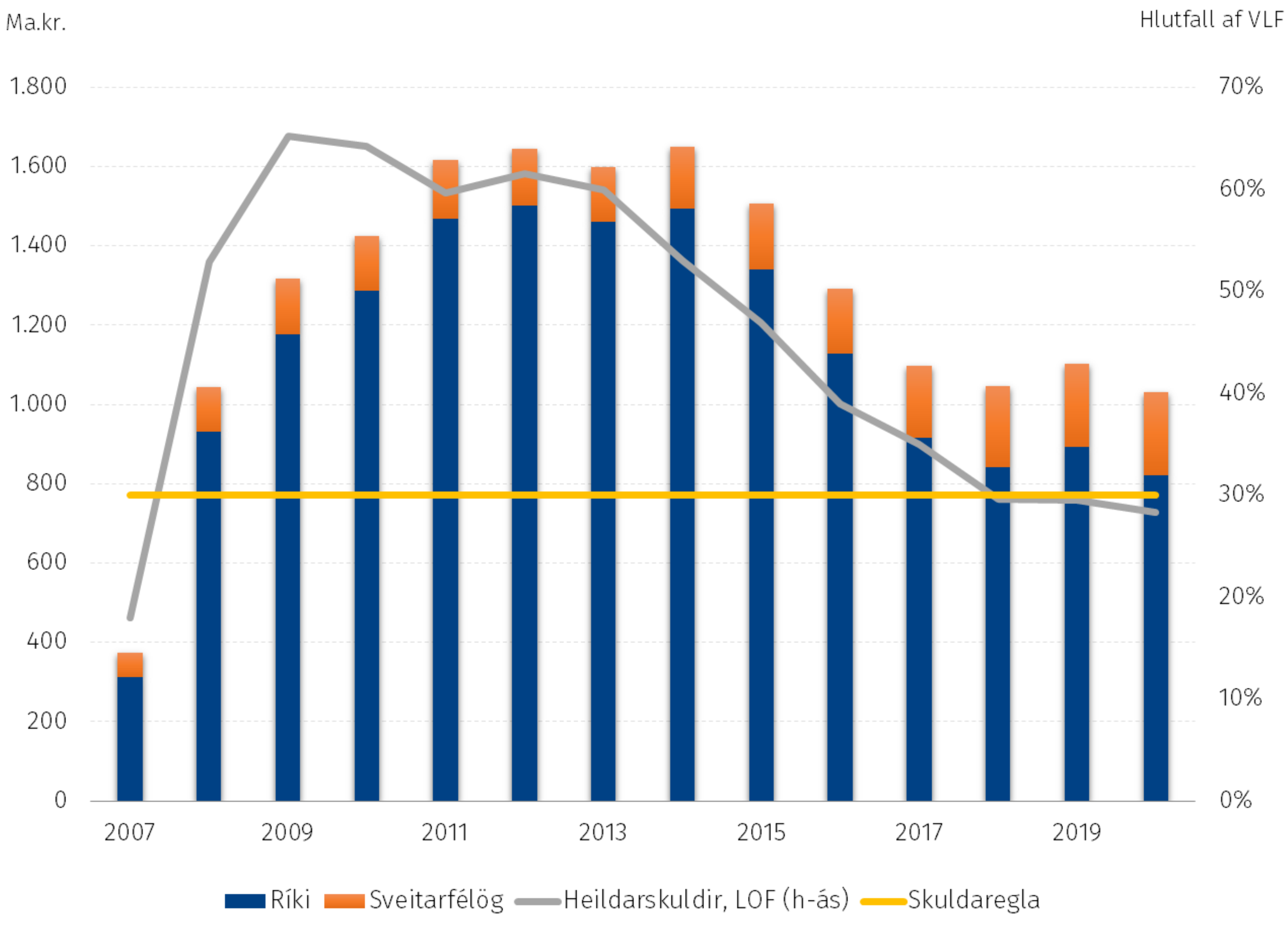

Skuldir hins opinbera halda áfram að lækka

Skuldir hins opinbera fóru undir viðmið skuldareglu, sem segir að skuldir skulu vera undir 30% af VLF, í árslok 2018

Þær námu 65% af VLF árið 2009 en útlit er fyrir að þær verði rúmlega 28% af VLF í árslok 2020.

Skuldir ríkissjóðs hafa lækkað verulega

Hagvöxtur, afkoma ríkissjóðs og stöðugleikaframlög gegna lykilhlutverki

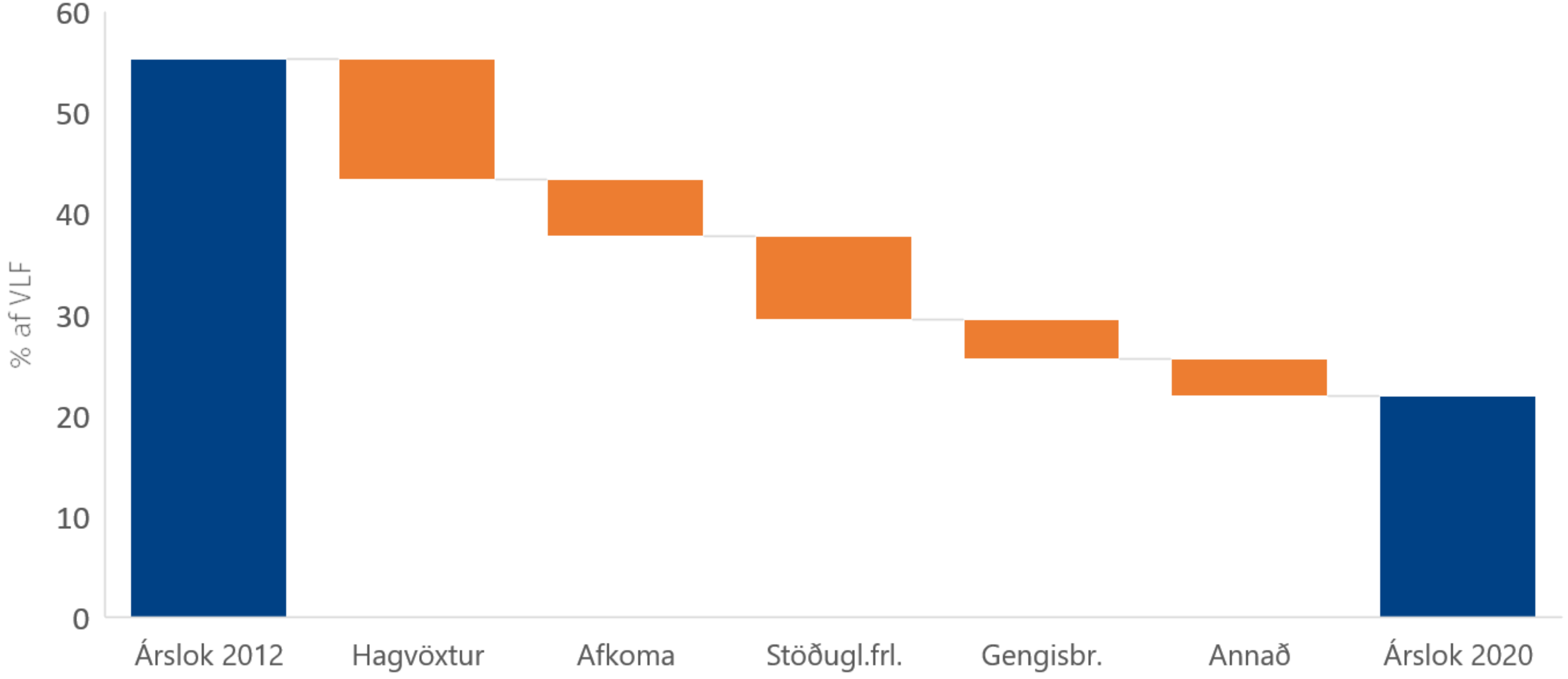

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Hagstofa Íslands

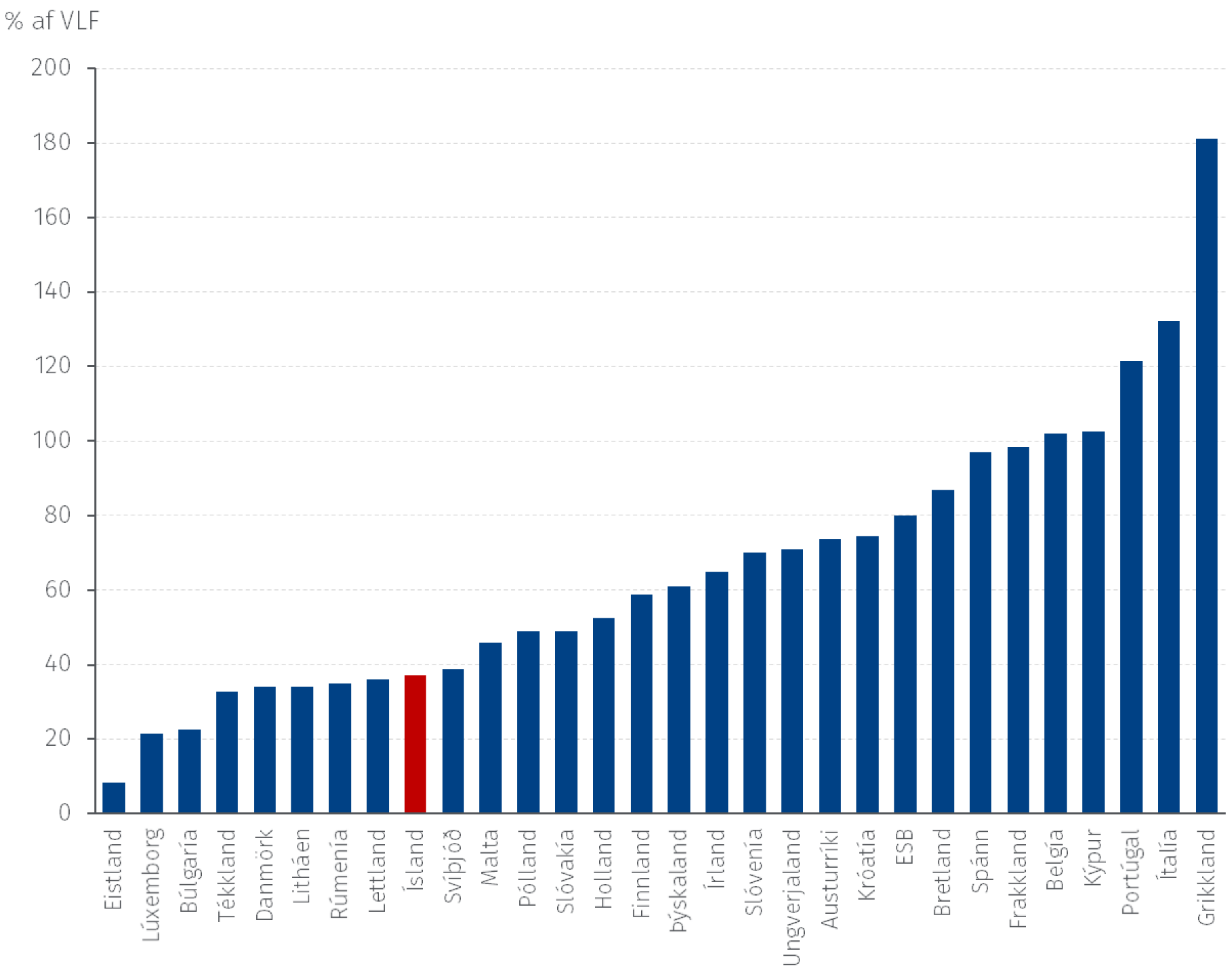

Skuldir hins opinbera eru lágar í samanburði við önnur Evrópuríki

Skuldir hins opinbera eru um 30 prósentustigum undir meðaltali annara Evrópuríkja sem stóð í 67% í árslok 2018 (miðgildi 61%).

Uppkaup á evrubréfum og ný útgáfa

- Í júní gerði ríkissjóður tilboð í útistandandi fjárhæð skuldabréfa í evrum frá árinu 2014
- Alls tóku eigendur skuldabréfa að fjárhæð 8,5 ma.kr. tilboðinu
- Í kjölfarið gaf ríkissjóður út nýtt bréf til 5 ára – gjalddagi 2024
- Vextir skuldabréfsins eru þeir lægstu í sögu lýðveldisins – 0,1%

- Heildarskuldir ríkissjóðs hækka tímabundið en nettó skuldir óbreyttar
- Á næsta ári eru um 290 milljónir evra á gjalddaga – um 40 ma.kr. sem ekki er gert ráð fyrir að endurfjármagna
- Jákvæð áhrif á vaxtagjöld ríkissjóðs

Erlend útgáfa ríkissjóðs

- Útgáfan í júní er í samræmi við langtímastefnu í lánamálum
- Miðað er við að viðhalda 1-2 viðmiðsútgáfum á hverjum tíma
- Stefnan er að tryggja aðgengi Íslands að alþjóða fjármagnsmörkuðum

- Mikilvægt fyrir aðra innlenda aðila sem sækja sér fjármagn á þann vettvang
- Eykur fjölbreytni í fjárfestahópi
- Líta má á sem “ódýra” tryggingu
- Tækifæri nú til að nýta hagstætt vaxtaumhverfi um þessar mundir

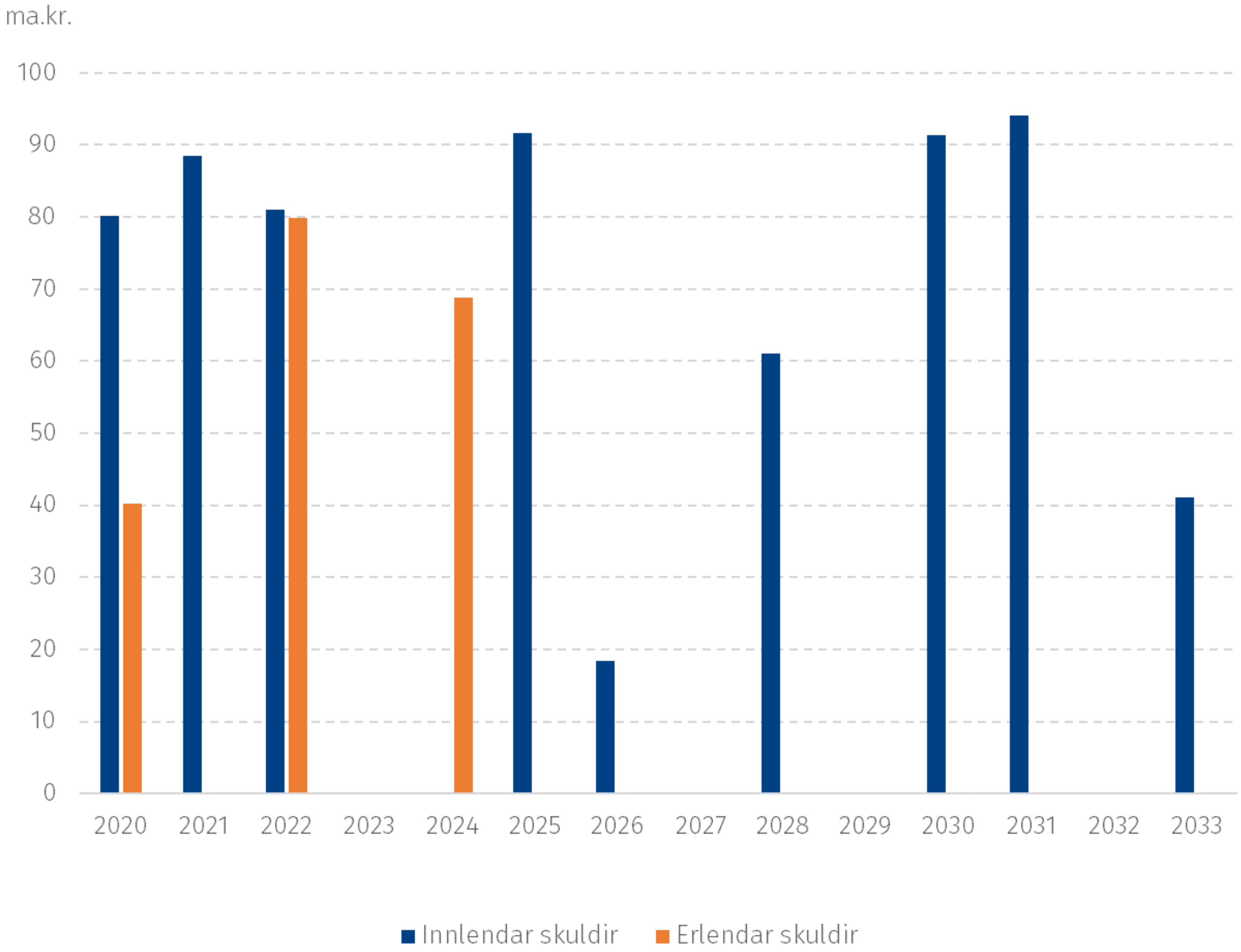

Endurgreiðsluferill skulda ríkissjóðs

Leitast er við að hafa endurgreiðsluferilinn sem jafnastan

Gjalddögum ríkisskuldabréfa verður mætt að mestu leyti með jákvæðu sjóðstreymi

Gert er ráð fyrir endurfjármögnun evrubréfa árin 2022 og 2024

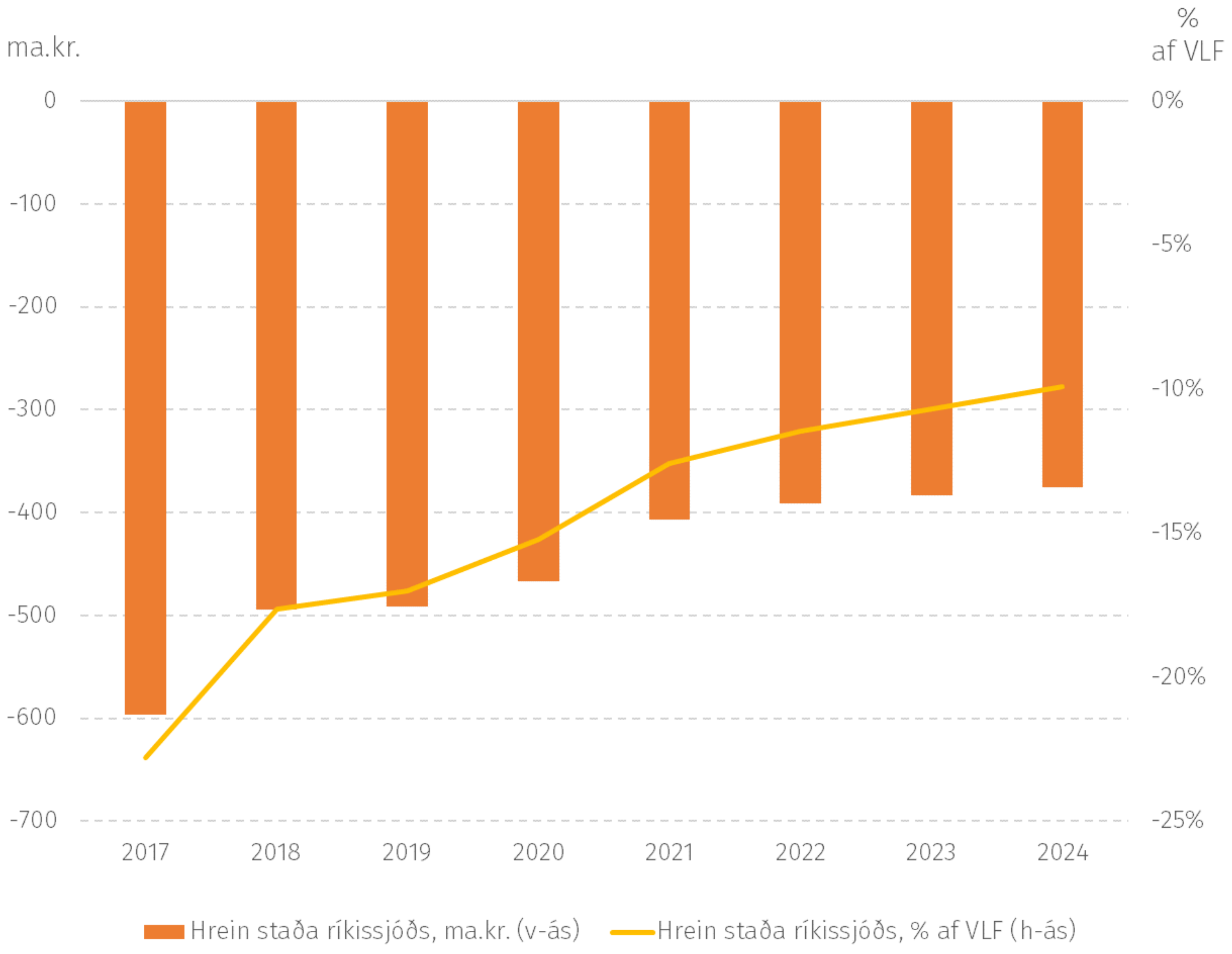

Hrein staða efnahagsreiknings ríkissjóðs hefur batnað

Hrein staða ríkissjóðs hefur batnað hratt undanfarin ár

Hagvöxtur, afkoma ríkissjóðs og stöðugleikaframlög frá þrotabúum fjármálafyrirtækja hafa átt mestan þátt í batanum

Eigendur innlendra ríkisskuldabréfa um mitt ár 2019

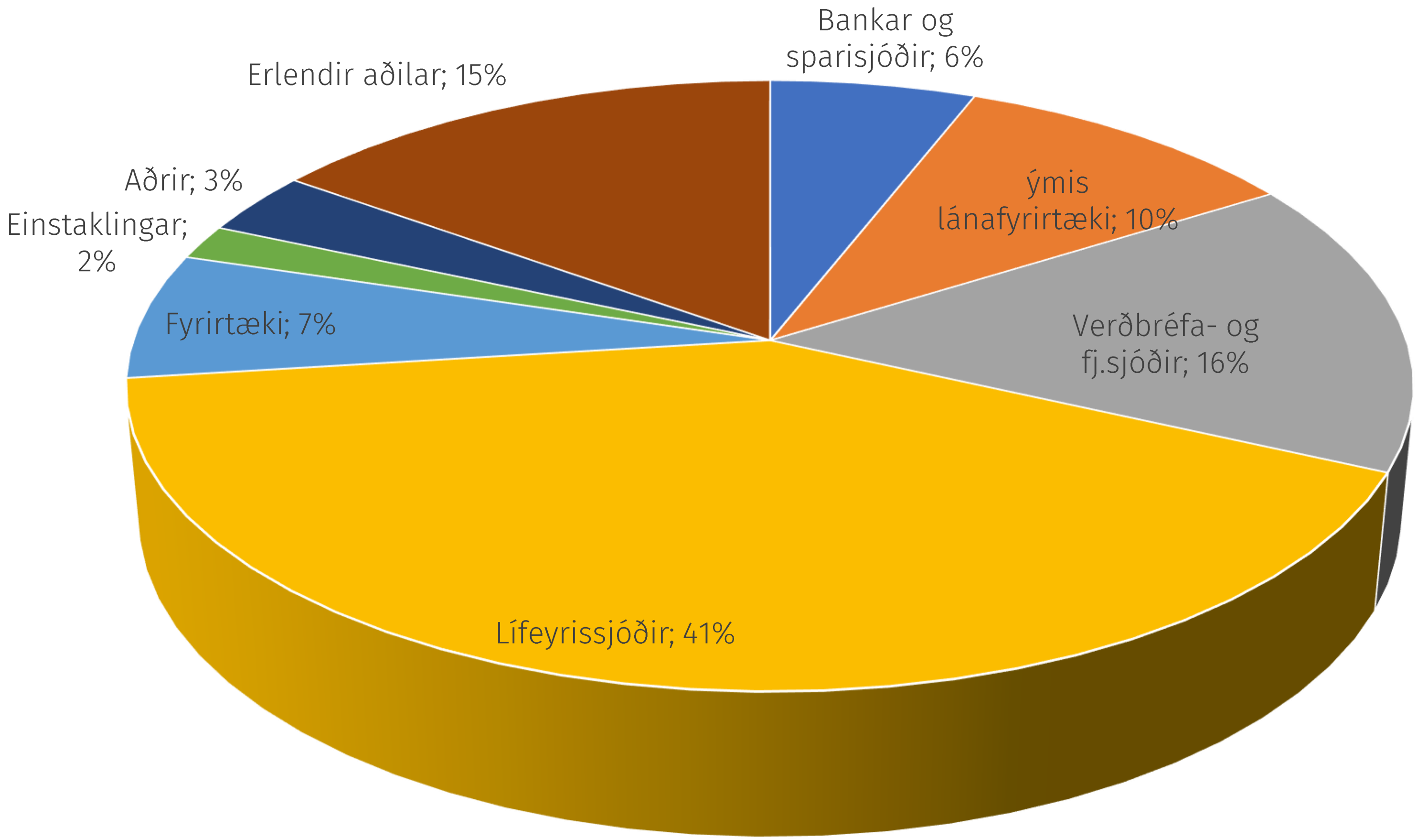

Lífeyrissjóðir eru stærstu eigendur innlendra ríkisskuldabréfa

Lífeyris-, verðbréfa-, og fjárfestingasjóðir eiga 57% af útistandandi innlendum ríkisskuldabréfum

Um 15% eru í eigu erlendra aðila.

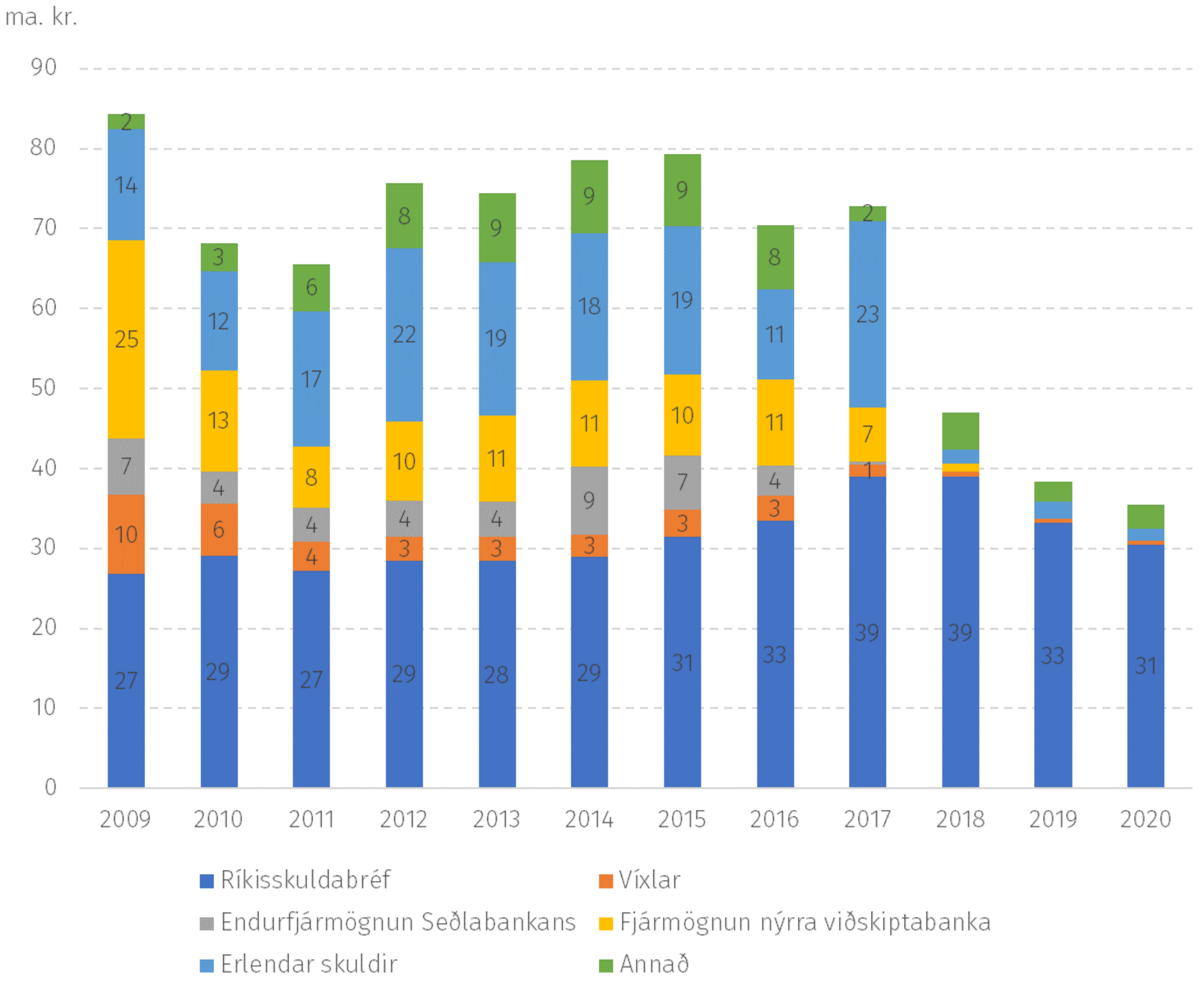

Samsetning vaxtagjalda hefur breyst mikið

Niðurgreiðsla skulda, endurfjármögnun og lægra vaxtastig

Meirihluti vaxtagjalda nú vegna ríkisskuldabréfa

Vaxtagjöld af erlendum lánum hafa lækkað mikið eftir endurfjármögnun á hagstæðari vöxtum

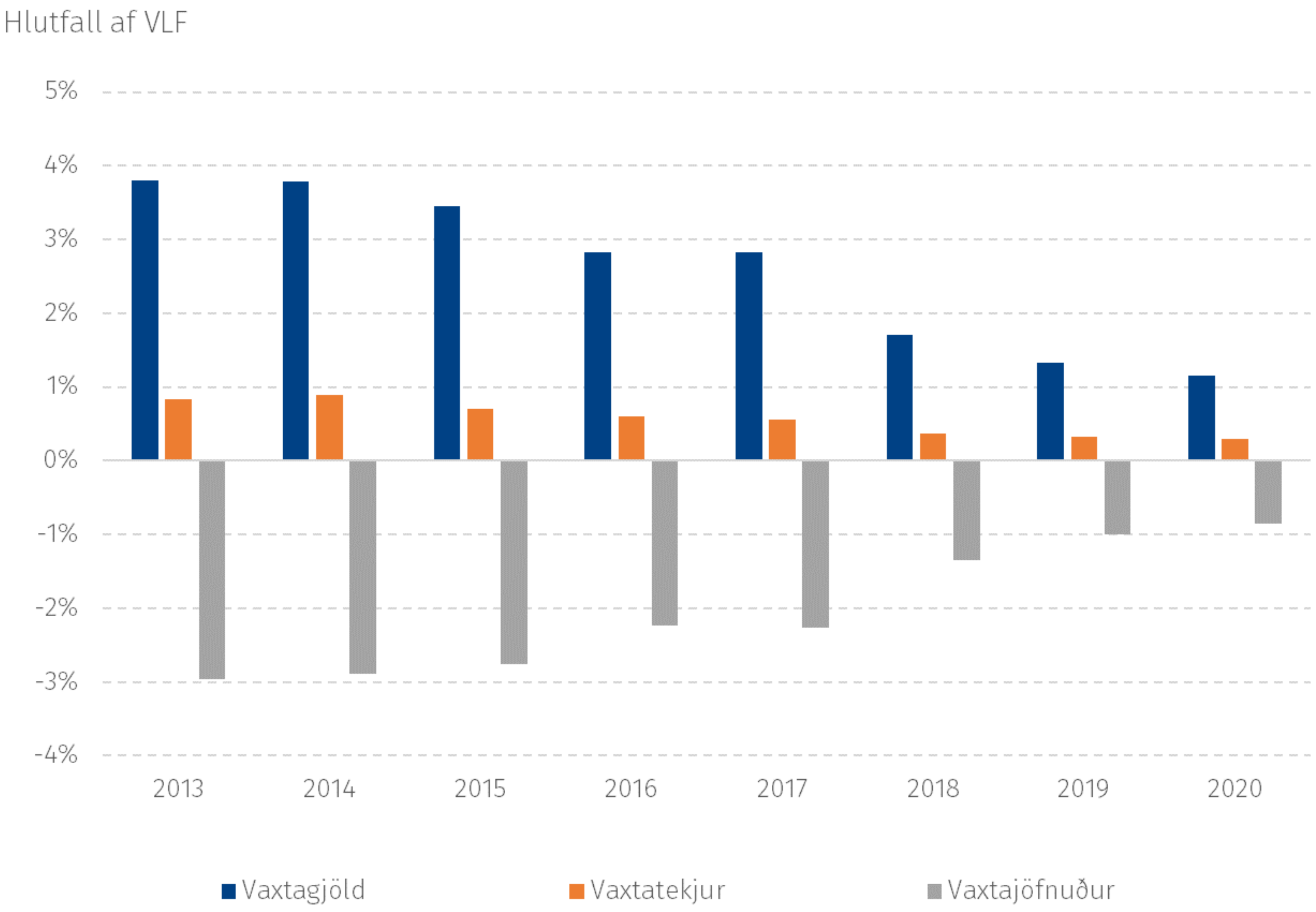

Vaxtajöfnuður hefur batnað hratt

Lækkandi skuldir og betri vaxtakjör en áður hafa dregið úr neikvæðum vaxtajöfnuði

Vaxtajöfnuður batnar um 32 ma.kr. frá árinu 2013

Vaxtajöfnuður neikvæður um 26 ma.kr. (0,9% af VLF) árið 2020 og útlit fyrir að hann batni enn frekar á komandi árum

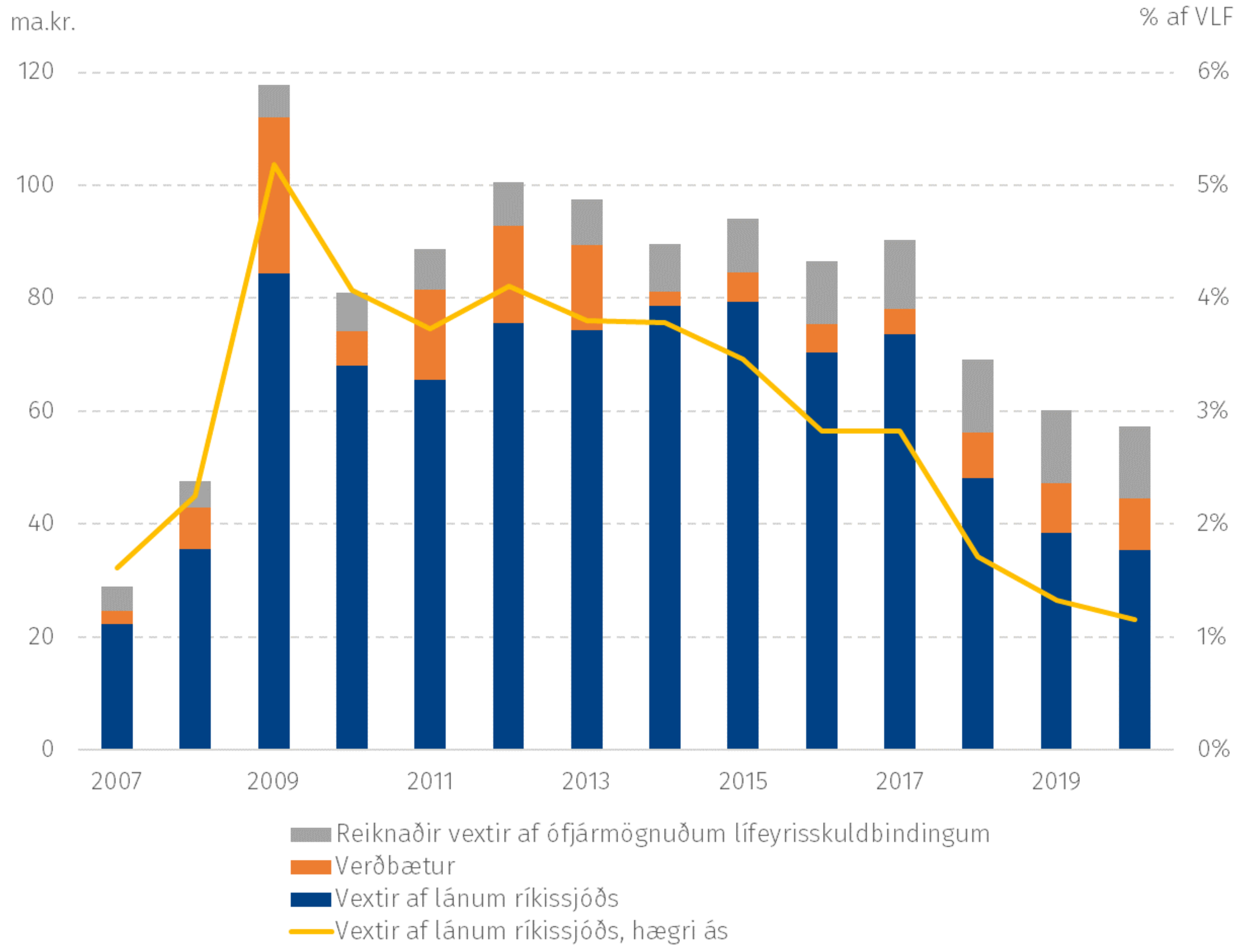

Lækkun vaxta hefur skapað rými fyrir önnur útgjöld

Útlit fyrir að heildarvaxtagjöld árið 2020 verði innan við helmingur af því sem þau voru árið 2009 í krónum talið

Vaxtagjöld af lánum ríkissjóðs hafa lækkað um 49 ma.kr. á sama tímabili sem jafngildir lækkun úr 5,2% af VLF í 1,2%

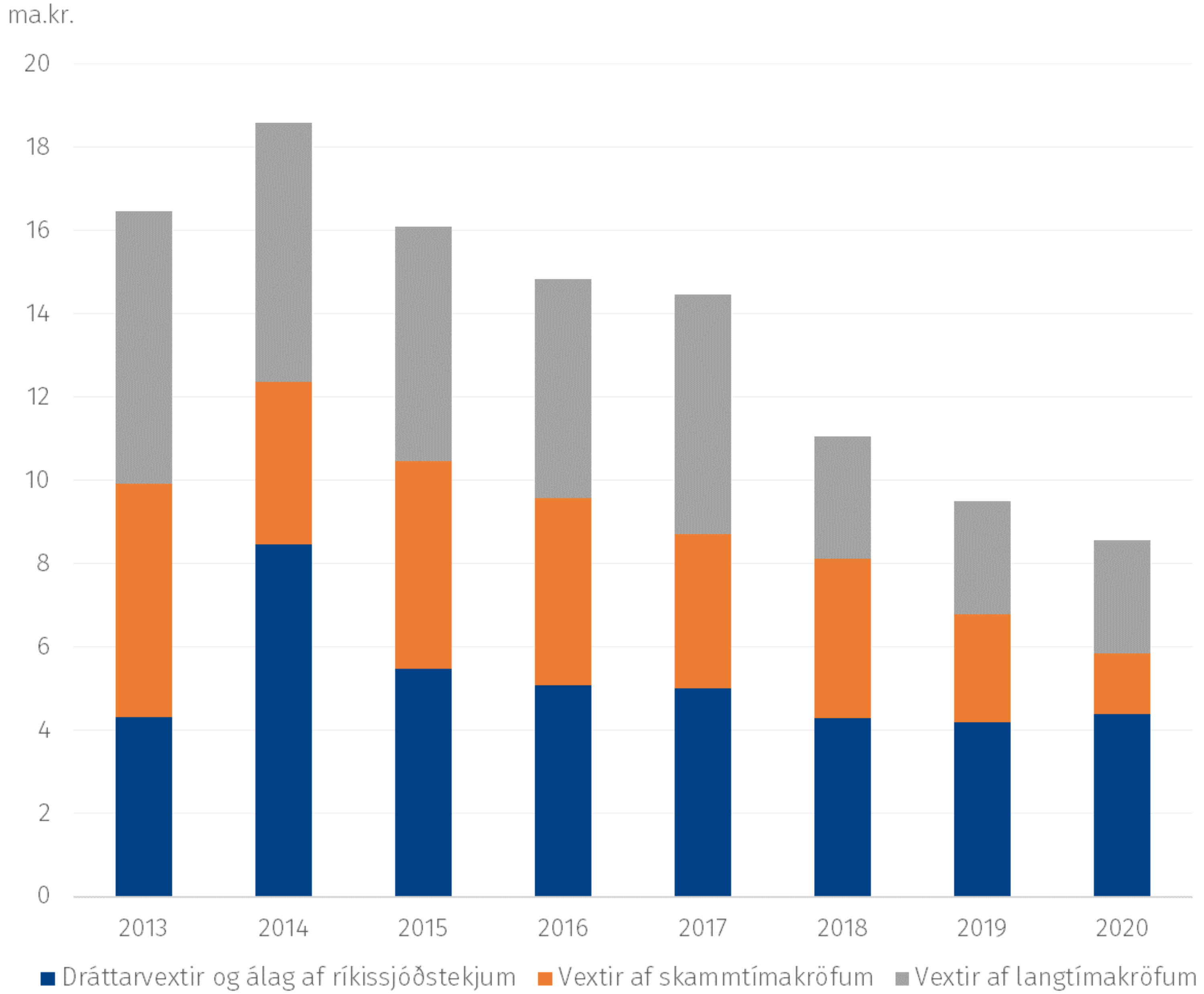

Vaxtatekjur

Vaxtatekjur hafa lækkað undanfarin ár

Innlent vaxtastig hefur lækkað sem hefur bein áhrif á vexti af skammtímakröfum

Bankainnstæður ríkissjóðs hafa lækkað á yfirstandandi ári og útlit er fyrir að þær lækki frekar á næsta ári

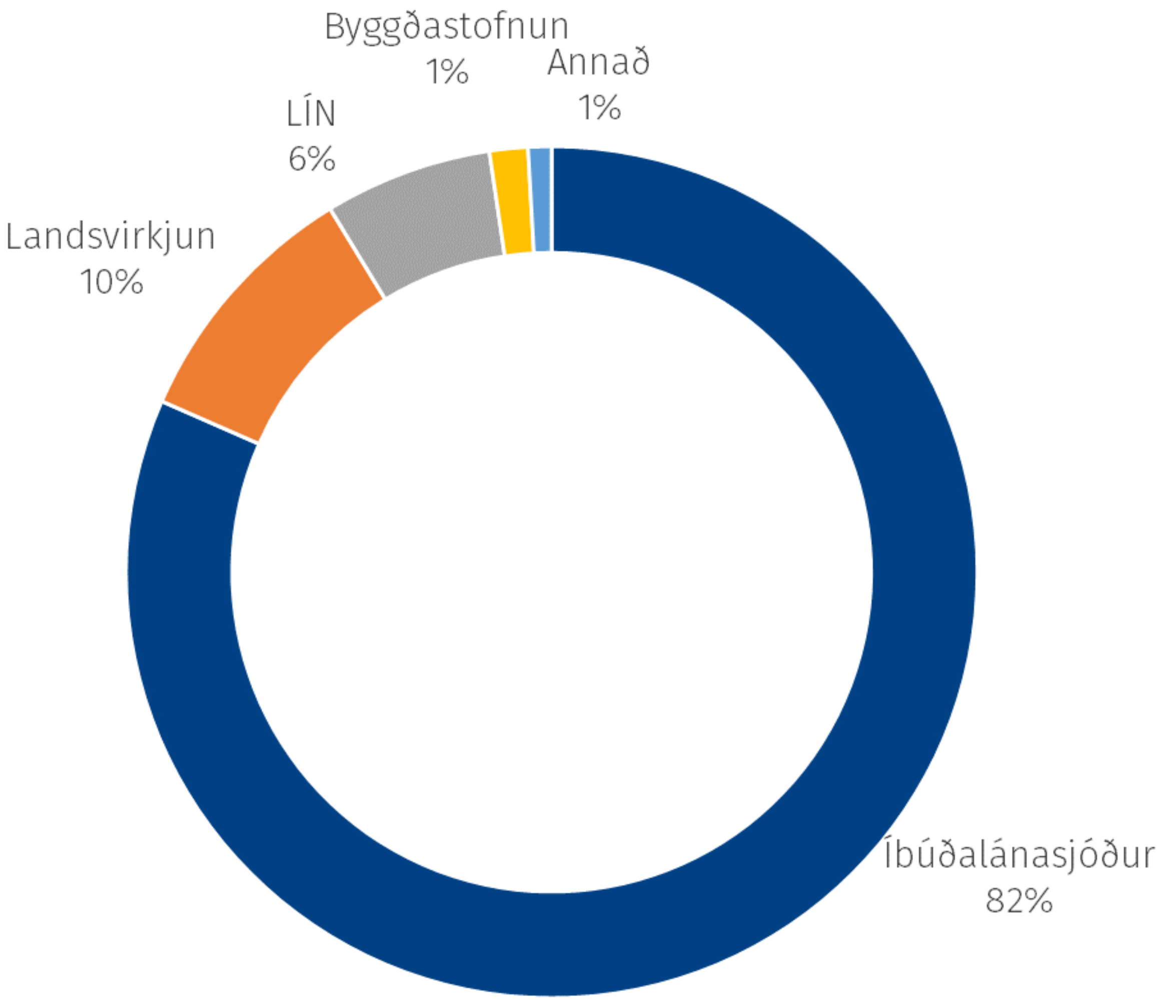

Minnkandi áhætta af **ríkisábyrgðum**

Ríkisábyrgðir hafa lækkað úr 83% af VLF á árinu 2009 í 33% í lok fyrri helmings ársins 2019

941 ma.kr. útistandandi í lok fyrri helmings 2019

Ábyrgðir vegna Íbúðalánasjóðs nema 82% af heildar ríkisábyrgðum

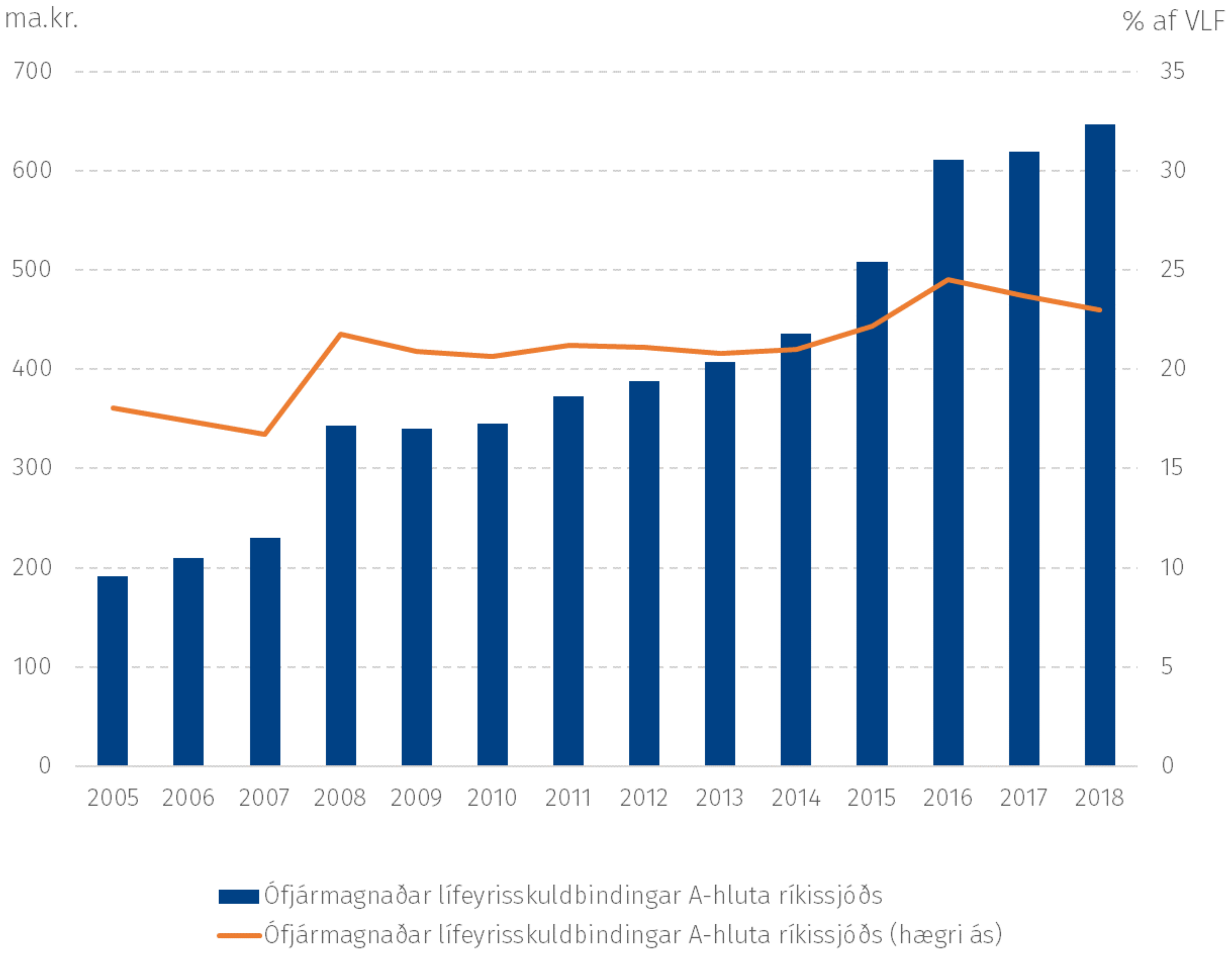

Forinngreiðslur hafa hægt á vexti lífeyrisskuldbindinga

Reglulegar og óreglulegar forinngreiðslur til B-deildar LSR hafa hægt á vexti ófjármagnaðra lífeyrisskuldbindinga sem hafa lækkað í hlutfalli af VLF frá árinu 2016

Lánshæfi ríkissjóðs

Vorið 2019 tók FJR við því hlutverki að vera í samskiptum við lánshæfismatsfyrirtæki frá Seðlabanka Íslands.

LT einkunnir ríkissjóðs hafa haldist óbreyttar í A-flokki á árinu hjá Moody´s, S&P og Fitch Ratings.

Fitch hækkaði ST einkunnir ríkissjóðs úr F1 í F1+ í maí vegna breyttrar aðferðafræði.

		Erlend mynt	Innlend mynt		
		Langtíma (LT)	Skammtíma (ST)	Langtíma (LT)	Horfur
Fitch	júl.17	A	F1+	A	Stöðugar
Moody´s	júl.18	A-3	...	A-3	Jákvæðar
S&P	mar.17	A	A-1	A	Stöðugar

Bætt lánshæfi → Betri vaxtakjör

Ráðstafanir í efnahags- og ríkisfjármálum, stefnufesta, hröð niðurgreiðsla skulda og afnám gjaldeyrishafta, hafa átt sinn þátt í hagstæðri þróun lánshæfismats.

Bætt lánshæfi leiðir að óbreyttu til bættra vaxtakjara ríkissjóðs og innlendra aðila á erlendum fjármagnsmörkuðum.

Áfram verður unnið að því meginmarkmiði í skuldastýringu að lágmarka fjármagnskostnað ríkissjóðs og styrkja fjárhagsstöðu hans með niðurgreiðslu skulda, endurfjármögnun á hagstæðari kjörum og forgreiðslum inn á ófjármagnaðar lífeyrisskuldbindingar.

Vextir af lánum ríkissjóðs í þús. kr. á mann

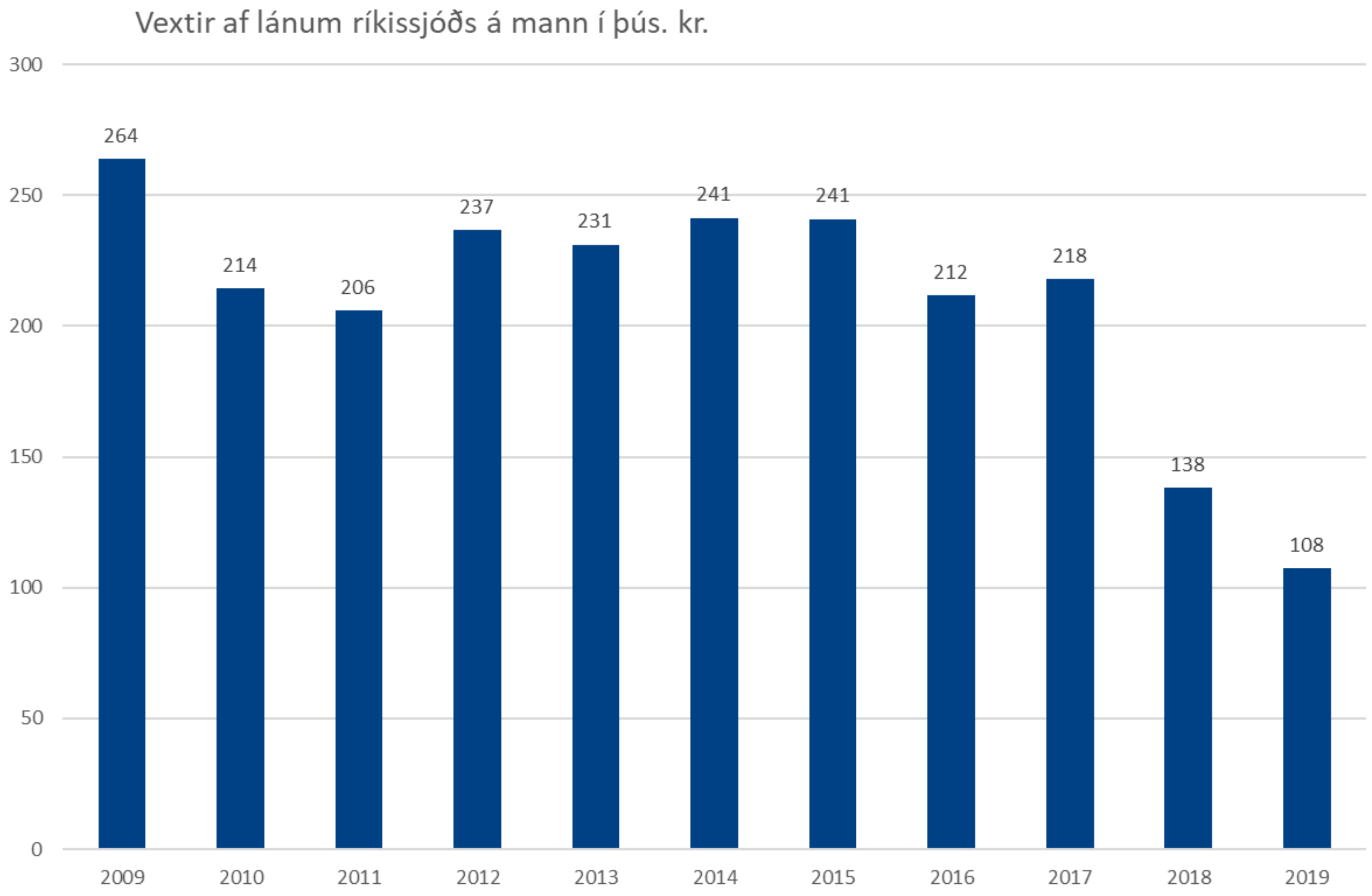

6. september 2019

Ítarefni: hugtök

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Fjárlaga- og áætlanaferli ríkissjóðs

Fjármálastefna fyrir árin 2018-2022
Lögð fram í desember 2017 – Samþykkt af Alþingi í mars 2018

Fjármálaáætlun fyrir árin 2019-2023
Lögð fram í apríl 2018 – Samþykkt í júní 2018

Fjárlagafrumvarp fyrir árið 2019
Lagt fram í september 2019 – samþykkt í desember 2018

Fjármálaáætlun fyrir árin 2020-2024
Lögð fram í mars 2019 – samþykkt í júní 2019

Breyting á fjármálastefnu fyrir árin 2018-2022
Lögð fram í maí 2019 – samþykkt í júní 2019

Fjárlagafrumvarp fyrir árið 2020
Lagt fram í september 2020

Orðskýringar

Hugtak	Lýsing
Heildarjöfnuður	Heildartekjur að frádregnum heildargjöldum
Vaxtajöfnuður	Vaxtatekjur að frádregnum vaxtagjöldum
Frumjöfnuður	Heildarjöfnuður að frádregnum vaxtajöfnuði
Fjárheimild	Tilgreind fjárhæð sem Alþingi hefur ákveðið að megi ráðstafa á tilteknu fjárlagaári til málefnasviða og málaflokka.
Fjárveiting	Tilgreind fjárhæð í fylgiriti með fjárlögum sem sýnir ráðstöfun fjárheimildar á tilteknu fjárlagaári til stofnana og verkefna.
Málefnasvið	Svið eðlisskyldra málaflokka sem skilgreint er á grunni staðals Sameinuðu þjóðanna um flokkun gjalda.
Málaflokkur	Flokkun eðlisskyldra stjórnarmálefna sem falla undir tiltekið málefnasvið.
Fjármálastefna	Stefna ríkisstjórnar sem lögð er fram á Alþingi um almenn markmið í opinberum fjármálum til eigi skemmri tíma en fimm ára.
Fjármálaáætlun	Áætlun ríkisstjórnar sem lögð er fram á Alþingi hvert vor. Áætlunin felur í sér greiningu á stöðu efnahagsmála, markmið um þróun fjármála ríkis og sveitarfélaga, ráðstöfun útgjalda ríkisins til málefnasviða og umfjöllun um hvernig markmiðum áætlunarinnar verði náð. Áætlunin byggist á fjármálastefnu.
Opinber fjármál	Fjármál ríkis og sveitarfélaga og stofnana þeirra, svo og sjóða og fyrirtækja sem eru að hálfu eða meiri hluta í eigu ríkis eða sveitarfélaga.

Fjárheimild ≠ fjárveiting

Fjárheimild

- Heimild Alþingis, sem veitt er á fjárlögum og fjáraukalögum, til ráðstöfunar á opinberu fé til málefnasviða og málaflokka
- Fjárheimild skiptist í rekstrarframlag, rekstrartilfærslu, fjármagnstilfærslu og fjárfestingarframlag
- Birtast í fjármálaáætlun og fjárlögum

Fjárveiting

- Ráðstöfun fjárheimildar á tilteknu fjárlagaári til ríkisaðila, verkefna eða varasjóðs. Ráðherra tekur ákvörðun um fjárveitingar (háð samþykki þings)
- Fjárveiting greinist í rekstrarframlag, rekstrartilfærslu, fjármagnstilfærslu og fjárfestingarframlag
- Birtist í fylgiriti með fjárlögum

Málefnasvið ≠ málaflokkar

Málefnasvið

- Svið eðlisskyldra málaflokka sem skilgreint er á grunni staðals Sameinuðu þjóðanna um flokkun gjalda
- Málefnasvið eru 35 talsins

Málaflokkar

- Flokkun eðlisskyldra stjórnmálefna sem falla undir tiltekið málefnasvið
- Málaflokkar eru 102 talsins

Fjárlög og fylgirit

Fjárlög

- Samkvæmt stjórnarskránni má ekki greiða neitt gjald úr ríkissjóði nema heimild sé til þess í fjárlögum eða fjáraukalögum. Með samþykkt fjárlaga hefur Alþingi staðfest skiptingu útgjaldaheimilda á komandi ári.

Fylgirit fjárlaga

- Er lagt fram samhliða fjárlagafrumvarpi
- Sýnir skiptingu fjárheimilda til fjárveitingar til ríkisaðila í A-hluta og verkefna og í varasjóði málaflokka
- Fylgiritið sýnir auk þess samanburð fjárveitinga við ríkisreikning fyrir næstliðið ár, fjárveitingar yfirstandandi árs og áætlun fyrir næstu tvö ár þar á eftir
- Innan tveggja vikna frá samþykkt fjárlaga skal ráðherra uppfæra fylgirit með frumvarpi til fjárlaga á grundvelli tillagna frá hlutaðeigandi ráðherra

Aðrar upplýsingar

- Frumvarpið og allar tölur eru á verðlagi ársins 2020.
- Launa- og verðlagsþróun er tekin sérstaklega fyrir utan ramma.